

Prawo o notariacie
z dnia 14 lutego 1991 r. (Dz.U. Nr 22, poz. 91)

tj. z dnia 30 marca 2002 r. (Dz.U. Nr 42, poz. 369)

tj. z dnia 14 pa dziernika 2008 r. (Dz.U. Nr 189, poz. 1158)

(zm. Dz.U. z 2013 r. poz. 829, Dz.U. 2011 Nr 142, poz. 830, Dz.U. 2011 Nr 106, poz. 622, Dz.U. 2011 Nr 87, poz. 483, Dz.U. 2011 Nr 85, poz. 458, Dz.U. 2010 Nr 182, poz. 1228, Dz.U. 2009 Nr 166, poz. 1317, Dz.U. 2009 Nr 37, poz. 286)

Dział I. Ustrój notariatu.

Rozdział 1. Przepisy ogólne.

Art. 1 [Kompetencje]

§ 1. Notariusz jest powołany do dokonywania czynności, którym strony są zobowiązane lub pragną nadać formę notarialną (czynności notarialnych).

§ 2.¹⁾ W wypadkach określonych w ustawie czynności notarialnych mogą dokonywać również zastępca notarialny lub aplikant notarialny.

Art. 2 [Ochrona; czynności notarialne]

§ 1. Notariusz w zakresie swoich uprawnień, o których mowa w art. 1, działa jako osoba zaufania publicznego, korzystając z ochrony przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

§ 2. Czynności notarialne, dokonane przez notariusza zgodnie z prawem, mają charakter dokumentu urzędowego.

§ 3. Czynności notarialnych dokonuje się w języku polskim. Na życzenie strony notariusz może dokonać dodatkowo tej czynności w języku obcym, wykorzystując własną znajomość języka obcego wykazaną w sposób określony dla tłumaczy przysięgłych lub korzystając z pomocy tłumacza przysięgłego.

Art. 3 [Miejsce czynności]

§ 1. Czynności notarialnych notariusz dokonuje w kancelarii notarialnej, zwanej dalej „kancelarią”.

§ 2. Czynności notarialne mogą być dokonane także w innym miejscu, jeżeli przemawia za tym charakter czynności lub szczególne okoliczności.

Art. 4 [Kancelaria]

§ 1. Notariusz może prowadzić tylko jedną kancelarię.

§ 2. Notariusz zatrudnia pracowników kancelarii oraz zapewnia warunki lokalowe i wyposażenie kancelarii, stosowne dla notariatu.

§ 3. Kilku notariuszy może prowadzić jedną kancelarię na zasadach spółki cywilnej lub partnerskiej. W takim jednak wypadku każdy z notariuszy dokonuje czynności notarialnych we własnym imieniu i ponosi odpowiedzialność za czynności przez siebie dokonane.

Art. 5

§ 1. Notariuszowi za dokonanie czynności notarialnych przysługuje wynagrodzenie określone na podstawie umowy ze stronami czynności, nie wyższe niż maksymalne stawki taksy notarialnej właściwe dla danej czynności.

§ 2. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 1, nie obejmuje kosztów przejazdu i innych niezbędnych wydatków, poniesionych przez notariusza w związku z dokonaniem czynności.

§ 3. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określa, w drodze rozporządzenia, maksymalne stawki taksy notarialnej za czynności notarialne, o których mowa w § 1, oraz maksymalne kwoty, o które może być zwiększone wynagrodzenie za dokonanie czynności notarialnych poza kancelarią notarialną, mając na względzie wartość przedmiotu i rodzaj czynności notarialnej, stopień jej zawartości, nakład pracy notariusza, czas przeznaczony na dokonanie czynności oraz interes społeczny gwarantujący należyty dostęp do czynności notarialnych w obrocie cywilnoprawnym, a także uwzględniając, że maksymalna stawka za czynności notarialne nie może przekroczyć sześciokrotnie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku, ogłaszanego do celów emerytalnych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, stosowanego począwszy od drugiego kwartału każdego roku przez okres jednego roku.

Art. 6 [Zwolnienie od opłat]

§ 1. Jeżeli strona czynności notarialnej nie jest w stanie bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny ponieść danego przez notariusza wynagrodzenia, może wystąpić z wnioskiem do sądu rejonowego właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania o zwolnienie w całości lub w części od ponoszenia tego wynagrodzenia.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do osoby prawnej, która wykazuje, że nie ma dostatecznych środków na ponoszenie wynagrodzenia danego przez notariusza.

§ 3. Sąd po ustaleniu, że zachodzi potrzeba dokonania czynności notarialnej, uwzględnia wnioski i wyznacza notariusza do dokonania danej przez strony czynności notarialnej.

§ 4. Za stroną zwolnioną od ponoszenia wynagrodzenia za dokonanie czynności notarialnej wynagrodzenie ponosi Skarż Państwa. Wynagrodzenie przyznaje notariuszowi, na jego wniosek, sąd, który wyznaczył notariusza, na podstawie taksy, o której mowa w art. 5.

§ 5. Do rozpoznania wniosku, o którym mowa w § 1, oraz przyznania notariuszowi wynagrodzenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, z uwzględnieniem przepisów o zwolnieniu od kosztów sądowych.

Art. 7 [Podatki]

§ 1. Notariusz jako płatnik na podstawie odrębnych przepisów pobiera podatki.

§ 2. Jeżeli wniosek o wpis do księgi wieczystej, o którym mowa w art. 92 § 4, podlega opłacie sądowej, notariusz pobiera od wnioskodawców tę opłatę i zaznacza w akcie notarialnym wysokość pobranej opłaty sądowej. Notariusz obowiązany jest uzależnić sporządzenie aktu notarialnego od uprzedniego uiszczenia przez strony należnej opłaty sądowej. Pobranie opłaty sądowej notariusz przekazuje właściwemu sądowni rejonowemu.

§ 2¹. Jeżeli wnioskodawca, o którym mowa w § 2, został zwolniony od kosztów sądowych od wniosku o dokonanie wpisu do księgi wieczystej, notariusz obowiązany jest zaznaczyć w akcie notarialnym, że opłata sądowa nie została pobrana, i załączyć do wypisu aktu notarialnego przesyłanego do sądu w trybie art. 92 § 4 prawomocne postanowienie sądu w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych. W takim wypadku przepisu § 2 nie stosuje się.

§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób pobierania i uiszczania oraz sposób i termin przekazywania sądom, a także zwrotu należności, o których mowa w § 2, oraz sposób prowadzenia ich ewidencji.

Art. 8 [Pieczęć urzędowa] Notariusz używa pieczęci urzędowej z wizerunkiem orła.

Art. 9 [Rejestr kancelarii]

§ 1. Minister Sprawiedliwości prowadzi rejestr kancelarii.

§ 2. Minister Sprawiedliwości do dnia 31 stycznia każdego roku ogłasza w formie obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wykaz zarejestrowanych kancelarii.

Rozdział 2. Powoływanie i odwoływanie notariuszy.

Art. 10 [Powołanie]

§ 1. Notariusza powołuje i wyznacza siedzibę jego kancelarii Minister Sprawiedliwości, na wniosek osoby zainteresowanej, po zasięgnięciu opinii właściwej izby notarialnej.

§ 2. Niewyrażenie opinii, o której mowa w § 1, w ciągu 60 dni od dnia otrzymania wniosku Ministra Sprawiedliwości, uważane jest za wyrażenie opinii pozytywnej.

§ 3.² Minister Sprawiedliwości może odmówić powołania na stanowisko notariusza osoby, o której mowa w § 1, tylko wtedy, gdy kandydat nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 11-13, a także jeżeli dotychczasowe postępowanie kandydata budzi wątpliwość co do jego rzetelności, uczciwości lub przestrzegania wartości demokratycznego państwa prawnego. Ministrowi Sprawiedliwości oraz organom samorządu notarialnego opiniującym kandydata na notariusza przysługuje prawo wglądu do akt osobowych i dyscyplinarnych osoby składającej wniosek.

Art. 11 [Kwalifikacje] Notariuszem może być powołany ten, kto:

1)³ posiada obywatelstwo polskie, obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, albo obywatelstwo innego państwa, jeżeli na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej przysługuje mu prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w tych przepisach;

1a)⁴ korzysta w pełni z praw publicznych i ma pełną zdolność do czynności prawnych;

2) jest nieskazitelnego charakteru i daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu notariusza;

3) ukończył wszystkie studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;

4)⁵ odbył aplikację notarialną w Rzeczypospolitej Polskiej;

5)⁶ złożył egzamin notarialny w Rzeczypospolitej Polskiej.

6)⁷ (uchylony)

7) ukończył 26 lat.

Art. 12 [Odstąpienie od wymogów]⁸

§ 1.⁹ Wymagania, o których mowa w art. 11 pkt 4 i 5, nie dotyczą osób, które w Rzeczypospolitej Polskiej:

1) uzyskały tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych;

2) zajmowały stanowisko sędziego lub prokuratora;

3) wykonywały zawód adwokata lub radcy prawnego przez okres co najmniej 3 lat;

4) zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa przez okres co najmniej 3 lat.

§ 2.¹⁰ Do egzaminu notarialnego składanego przed komisją, o której mowa w art. 71b § 1 lub 2, bez odbycia aplikacji notarialnej mogą przystąpić osoby, które w Rzeczypospolitej Polskiej:

1) posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych;

2) przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym lub w Trybunale Konstytucyjnym i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego;

3) po ukończeniu wszystkich studiów prawniczych przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza w kancelarii notarialnej;

4) po ukończeniu wszystkich studiów prawniczych przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urządach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z wydziałaniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;

5) po ukończeniu aplikacji legistycznej przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej lub w państwowych jednostkach organizacyjnych i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego;

6) zajmują stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa;

7) zdały egzamin sędziowski, prokuratorski, adwokacki, radcowski lub komorniczy.

§ 2a.¹¹⁾ Do egzaminu notarialnego składanego przed komisją, o której mowa w art. 71b § 1 lub 2, bez odbycia aplikacji notarialnej mogą przystąpić również osoby, które przez okres co najmniej 4 lat w okresie nie dłuższym niż 6 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego.

§ 3.¹²⁾ W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze okresy, o których mowa w § 2 pkt 2-5 i w § 2a, podlegają proporcjonalnemu wydłużeniu.

§ 4.¹³⁾ Osoby, o których mowa w § 2 i 2a, muszą spełniać wymagania przewidziane w art. 11 pkt 1-3 i 7.

Art. 13 [Wniosek o powołanie]¹⁴⁾ Wniosek, o którym mowa w art. 10 § 1, powinien zawierać dane o kwalifikacjach osoby zainteresowanej, wymienionej w art. 11 lub art. 12 § 1, oraz wskazywać lokalizację przewidzianą do prowadzenia kancelarii i termin jej uruchomienia. Do wniosku osoba zainteresowana jest obowiązana dołączyć w przypadku osoby urodzonej przed dniem 1 sierpnia 1972 r. - oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.¹⁵⁾) albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

Art. 13a [Informacja o powołaniu na stanowisko notariusza]¹⁶⁾ Minister Sprawiedliwości zasięga z Krajowego Rejestru Karnego informacji o osobie zainteresowanej powołaniem na stanowisko notariusza.

Art. 14 [Uruchomienie kancelarii]

§ 1. Notariusz jest obowiązany w ciągu 2 miesięcy od zawiadomienia o powołaniu uruchomić kancelarię i zgłosić o tym Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 2. W razie nieuruchomienia kancelarii w terminie, o którym mowa w § 1, powołanie traci moc; okoliczność tę stwierdza Minister Sprawiedliwości.

Art. 15 [Przebieg służby]

§ 1.¹⁷⁾ Przy powołaniu notariusz składa wobec Ministra Sprawiedliwości ślubowanie według następującej treści:

"Ślubuję uroczyście jako notariusz powierzone mi obowiązki wypełniać zgodnie z prawem i sumieniem, dochować tajemnicy zawodowej, w postępowaniu swym kierować się zasadami godności, honoru i uczciwości".

§ 2. Minister Sprawiedliwości może upoważnić prezesa właściwego sądu apelacyjnego do przyjęcia ślubowania.

Art. 16 [Odwołanie]

§ 1. Minister Sprawiedliwości odwołuje notariusza, jeżeli notariusz:

1) zrezygnował z prowadzenia kancelarii;

2)¹⁸⁾ z powodu choroby lub ułomności został uznany orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń

Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków notariusza lub bez uzasadnionej przyczyny odmówił poddania się ocenie niezdolności do pracy, mimo zalecenia rady właściwej izby notarialnej;

2a) ukończył 70 lat;

3) (uchylony)

4) został pozbawiony prawa prowadzenia kancelarii orzeczeniem sądu dyscyplinarnego;

4a) (utracił moc)

5)¹⁹⁾ ma orzeczony zakaz wykonywania zawodu na mocy prawomocnego wyroku sądu;

6)²⁰⁾ utracił prawa publiczne lub pełną zdolność do czynności prawnych.

§ 2. Odwołanie notariusza z przyczyn wymienionych w § 1 pkt 2 następuje po uprzednim wysłuchaniu notariusza, chyba że nie jest to możliwe.

§ 3.²¹⁾ Minister Sprawiedliwości może odwołać notariusza w wypadku, gdy charakter stwierdzonych, w wyniku wizytacji, o której mowa w art. 44 § 2a zdanie pierwsze, nieprawidłowości stanowi rażąco i oczywisty obraz przepisów prawa, a także w wypadku, gdy notariusz uzyskał dwie ujemne oceny w wyniku kolejnych wizytacji przeprowadzonych przez wizytatora samorządu notarialnego lub Ministra Sprawiedliwości. Odwołanie następuje po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej, wydanej na wniosek Ministra Sprawiedliwości, w terminie miesiąca od daty wpływu wniosku.

§ 3a.²²⁾ W toku postępowania, o którym mowa w § 3, Minister Sprawiedliwości może zlecić przeprowadzenie wizytacji lub lustracji prezesowi właściwego sądu apelacyjnego lub sędziemu delegowanemu do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości niezwłocznie doręcza protokół z wizytacji osobie zainteresowanej, która w wypadku, gdy protokół zawiera ujemne oceny, może zgłosić pisemne zastrzeżenie w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia.

§ 4. Niewydanie przez radę właściwej izby notarialnej opinii w terminie, o którym mowa w § 3, nie wstrzymuje wydania decyzji.

Rozdział 3. Obowiązki i prawa notariuszy.

Art. 17 [Obowiązek ogólny] Notariusz jest obowiązany postępować zgodnie ze złożonym zobowiązaniem oraz stale podnosi kwalifikacje zawodowe.

Art. 18 [Tajemnica]

§ 1. Notariusz jest obowiązany zachować w tajemnicy okoliczności sprawy, o których powziął wiadomość ze względu na wykonywane czynności notarialne.

§ 2. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po odwołaniu notariusza.

§ 3. Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy notariusz składa zeznania jako świadek przed sądem, chyba że ujawnienie tajemnicy zagraża dobrem państwa albo wadliwemu interesowi prywatnemu. W tych wypadkach od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić notariusza Minister Sprawiedliwości.

§ 4.²³⁾ Obowiązek zachowania tajemnicy nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1505, z późn. zm.²⁴⁾) - w zakresie określonym tymi przepisami.

Art. 19 [Dodatkowe zatrudnienie]

§ 1. Notariusz nie może podejmować zatrudnienia bez uzyskania uprzedniej zgody rady właściwej izby notarialnej, z wyjątkiem zatrudnienia w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego, dydaktycznego lub naukowego, chyba że wykonywanie tego zatrudnienia przeszkadza w pełnieniu jego obowiązków.

§ 2. Notariuszowi nie wolno także podejmować zajęć, które by przeszkadzały w pełnieniu obowiązków albo mogły uchybiać powadze wykonywanego zawodu. Nie wolno mu w szczególności zajmować się handlem, przemysłem, pośrednictwem i doradztwem w interesach.

§ 3. O zamiarze podjęcia zatrudnienia lub zajęć notariusz jest obowiązany zawiadomić prezesa rady właściwej izby notarialnej. Rada rozstrzyga, czy podjęcie zatrudnienia lub zajęć nie uchybia obowiązkom notariusza albo powadze wykonywanego zawodu. Jeżeli rada nie wyrazi zgody na zatrudnienie lub zajęcie, o których mowa w § 1 i 2, sprawę, na wniosek notariusza, rozstrzyga Krajowa Rada Notarialna, której decyzja jest ostateczna.

Art. 19a [Ubezpieczenie OC] Notariusz podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 1 § 1.

Art. 19b [Upoważnienie] Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 19a, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalne sumy gwarancyjne, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Art. 19c [Kontrola ubezpieczenia notariusza] Rada izby notarialnej właściwej ze względu na siedzibę kancelarii notarialnej jest obowiązana do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 19a. Spełnienie tego obowiązku ustala się na podstawie okazanej przez notariusza polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy tego ubezpieczenia, wystawionego przez zakład ubezpieczeń.

Art. 19d [Nadzór ministra] Minister Sprawiedliwości nadzoruje wykonywanie przez rady izb notarialnych zadań określonych w art. 19c. Prezesi rad izb notarialnych obowiązani są do składania Ministrowi Sprawiedliwości raz w roku, w terminie do dnia 15 marca, sprawozdań z kontroli przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym.

Art. 20 [Czas otwarcia kancelarii]

§ 1. Kancelaria powinna być czynna w dniach powszednich co najmniej 6 godzin dziennie.

§ 2. Rada właściwej izby notarialnej może ustalić 1 dzień powszedni tygodnia jako wolny za pracodawców sobotni.

§ 3. W wypadkach niecierpiących zwłoki albo szczególnych potrzeb kancelaria może być czynna także w niedziele i święta.

Art. 21 [Niemożność pełnienia obowiązków]

§ 1.²⁵⁾ Jeżeli notariusz nie może pełnić swych obowiązków, wyznacza na ten czas zastępstwo spośród zastępców notarialnych zatrudnionych w jego kancelarii oraz notariuszy ze wspólnej kancelarii prowadzonej w trybie art. 4 § 3 informując o tym prezesa rady właściwej izby albo spośród zastępców notarialnych z wykazu właściwej izby notarialnej oraz notariuszy mających siedzibę kancelarii notarialnej w tej izbie, w porozumieniu z prezesem rady właściwej izby.

§ 2. *(uchylony)*

§ 3.²⁶⁾ Jeżeli z powodu nieobecności notariusza wynikłej z nieprzewidzianych przyczyn notariusz nie wyznaczył w kancelarii zastępstwa na czas swej nieobecności, zastępstwo wyznacza prezes rady właściwej izby notarialnej. Zastępstwo obejmuje wyłącznie dokonywanie czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 7, oraz wydawanie przyjętych na przechowanie pieniędzy, papierów wartościowych, dokumentów oraz danych na informatycznym nośniku danych, o którym mowa w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

§ 4.²⁷⁾ W wypadkach, o których mowa w § 1 i 3 do zastępstwa notariusza może być także wyznaczony notariusz emerytowany.

Art. 22 [Zaprzestanie prowadzenia kancelarii]²⁸⁾ W wypadku zaprzestania prowadzenia kancelarii przez notariusza z innych powodów niż jego śmierć lub zawieszenie go w czynnościach, rada izby notarialnej wyznacza czasowo do pełnienia obowiązków notariusza zastępstwo spośród zastępców notarialnych, notariuszy albo notariuszy emerytowanych danej izby notarialnej. Zastępstwo obejmuje wyłącznie dokonywanie czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 7, oraz wydawanie przyjętych na przechowanie pieniędzy, papierów wartościowych, dokumentów oraz danych na informatycznym nośniku danych, o którym mowa w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 22a [Upoważnienie aplikanta]²⁹⁾

§ 1. Notariusz może upoważnić aplikanta notarialnego objętego jego patronatem do wykonywania czynności notarialnych określonych w art. 79 pkt 2, 4, 7 i 8, jeżeli aplikant odbył co najmniej 2 lata i 6 miesięcy aplikacji oraz uzyskał pozytywny wynik z kolokwium, o którym mowa w art. 71 § 12.

§ 2. Upoważnienie jest udzielane w formie pisemnej na czas określony i wskazuje czynności notarialne, do wykonywania których aplikant został upoważniony.

§ 3. Notariusz niezwłocznie zawiadamia prezesa rady właściwej izby notarialnej, Ministra Sprawiedliwości oraz prezesa właściwego sądu apelacyjnego o udzieleniu upoważnienia, przesyłając jego kopie.

§ 4. Notariusz ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez aplikanta notarialnego przy wykonywaniu czynności notarialnych, o których mowa w § 1. Przepis art. 49 stosuje się odpowiednio.

Art. 23 [Składki] Notariusze opłacają, na potrzeby organów samorządu notarialnego, składki miesięczne, których wysokość ustala corocznie Krajowa Rada Notarialna. Ponadto, stosownie do uchwał właściwych izb notarialnych, notariusze opłacają składki na inne określone cele.

Art. 24 W zakresie ubezpieczeń społecznych do notariuszy i członków ich rodzin stosuje się przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą.

Art. 24a (uchylony)

Art. 25 [Tytuł emerytowanego notariusza] Notariusz, który przeszedł na emeryturę lub rent, może używać tytułu „emerytowany notariusz”.

Rozdział 4. Samorząd notarialny.

Art. 26 [Postanowienia ogólne]

§ 1. Notariusze tworzą samorząd notarialny.

§ 2. Samorząd notarialny obejmuje izby notarialne i Krajową Radę Notarialną.

§ 3. Izby notarialne i Krajowa Rada Notarialna posiadają osobowość prawną.

Art. 27 [Organy izby] Organami izby notarialnej są:

- 1) walne zgromadzenie notariuszy izby;
- 2) rada izby notarialnej.

Art. 28 [Skład i siedziba]

§ 1. Izba notarialna stanowi notariusze prowadzący kancelarię w okręgu sądu apelacyjnego.

§ 2. Siedzibą izby notarialnej jest siedziba sądu apelacyjnego.

Art. 29 [Walne zgromadzenie]

§ 1. Walne zgromadzenie notariuszy izby notarialnej są zwyczajne lub nadzwyczajne.

§ 2. Zwyczajne walne zgromadzenie notariuszy zwołuje, w pierwszym kwartale każdego roku, rada izby notarialnej. Nadzwyczajne walne zgromadzenie może być zwołane z inicjatywy Ministra Sprawiedliwości, na podstawie uchwały rady albo na wniosek co najmniej 1/5 ogólnej liczby notariuszy wchodzących w skład izby.

§ 3. W walnym zgromadzeniu jest obowiązany uczestniczyć każdy notariusz należący do danej izby.

Art. 30 [Kompetencje]

§ 1. Do zakresu działania walnego zgromadzenia notariuszy izby notarialnej należy:

- 1) wybór prezesa i wiceprezesa oraz pozostałych członków rady izby notarialnej;
- 2) wybór członka Krajowej Rady Notarialnej;
- 3) wybór notariuszy do sądów dyscyplinarnych oraz rzecznika dyscyplinarnego;
- 4) zatwierdzenie sprawozdania rocznego i zamknięcia okresu rachunkowego, przedstawionego przez radę izby notarialnej;
- 5) uchwalenie budżetu;
- 6) ustalenie składek na określone cele;
- 7) załatwianie innych spraw w zakresie działania notariatu.

§ 2. Walne zgromadzenie notariuszy uchwała regulamin swego działania.

Art. 31 [Uchwały]

§ 1. Rozstrzygnięcia walnego zgromadzenia zapadają w formie uchwał.

§ 2. Uchwały walnego zgromadzenia notariuszy izby notarialnej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków izby.

§ 3. Wybory odbywają się w głosowaniu tajnym, z wyjątkiem wyboru przewodniczącego zgromadzenia.

Art. 32 [Siedziba i skład]

§ 1. Rada izby notarialnej działa w siedzibie izby i oprócz prezesa oraz wiceprezesa składa się z:

- 1) 5 członków w izbach liczących do 100 notariuszy;
- 2) 7 członków w izbach liczących od 101 do 200 notariuszy;
- 3) 9 członków w izbach liczących ponad 200 notariuszy.

§ 2. Kadencja rady trwa 3 lata.

§ 3. Prezes i wiceprezes nie mogą sprawować tych samych funkcji więcej niż dwie, następujące bezpořrednio po sobie, pełne kadencje.

Art. 33 [Podział czynności] Rada izby notarialnej na pierwszym posiedzeniu dokonuje podziału czynności między swych członków, jak również uchwała regulamin wewnętrznego urzędowania rady.

Art. 34 [Reprezentacja]

§ 1. Prezes rady izby notarialnej reprezentuje radę, kieruje jej pracami, przewodniczy na posiedzeniach i wykonuje uchwały rady. W razie nieobecności prezesa, jego obowiązki wykonuje wiceprezes rady.

§ 2. Do składania oświadczeń woli w sprawach majątkowych wymagane jest współdziałanie dwóch członków rady, w tym prezesa lub wiceprezesa.

Art. 35 [Kompetencje] Do zakresu działania rady izby notarialnej należy:

- 1) ³⁰⁾ opiniowanie wniosków w przedmiocie powoływania i odwoływania notariuszy;
- 2) ³¹⁾ nadzór nad wykonywaniem obowiązków przez notariuszy, zastępców notarialnych i aplikantów notarialnych oraz nad przestrzeganiem przez nich powagi i godności dla notariusza;
- 2a) nadzór nad wykonaniem obowiązkowego ubezpieczenia, o którym mowa w art. 19a;
- 3) organizowanie szkolenia aplikantów notarialnych;
- 4) zarząd i rozporządzenie majątkiem izby;
- 5) zwoływanie walnych zgromadzeń notariuszy izby i wykonywanie uchwał tych zgromadzeń;
- 6) ³²⁾ prowadzenie wykazów notariuszy, zastępców notarialnych i aplikantów notarialnych izby;
- 7) wykonywanie innych czynności przewidzianych prawem.

Art. 36 [Uchwały]

§ 1. Do ważności uchwały rady izby notarialnej jest wymagana obecność co najmniej połowy jej członków.

§ 2. Uchwały rady zapadają zwykłą większością głosów, przy czym w razie równej liczby głosów decyduje głos prezesa rady.

Art. 37 [Wykaz asesorów i aplikantów] ³³⁾ Rada izby notarialnej przedstawia do dnia 31 marca każdego roku Ministrowi Sprawiedliwości, Krajowej Radzie Notarialnej oraz prezesowi właściwego sądu apelacyjnego wykaz zastępców notarialnych i aplikantów notarialnych izby, według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku. Wykaz ten zawiera dane o liczbie aplikantów notarialnych objętych patronatem lub zatrudnionych, w ramach odbywania aplikacji, przez poszczególnych notariuszy wraz ze wskazaniem daty objęcia patronatem lub wskazaniem zatrudnienia, a także imiona i nazwiska aplikantów notarialnych, wskazanie formy odbywania aplikacji oraz imiona i nazwiska ich patronów a ponadto nazwiska osób skreślonych w poprzednim roku z wykazu zastępców notarialnych.

Art. 38 [Krajowa Rada Notarialna] Krajowa Rada Notarialna jest reprezentantem notariatu.

Art. 39 [Skład]

§ 1. Krajowa Rada Notarialna składa się z notariuszy wybranych przez walne zgromadzenia notariuszy izb notarialnych.

§ 2. Prezesem Krajowej Rady Notarialnej jest notariusz, wybrany w drodze tajnego głosowania spośród jej członków.

§ 3. Kadencja Krajowej Rady Notarialnej trwa 3 lata.

§ 4. Do członka Krajowej Rady Notarialnej przepis art. 32 § 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 40 [Kompetencje]

§ 1. Do zakresu działania Krajowej Rady Notarialnej należą w szczególności:

- 1) uchwalanie regulaminu wewnętrznego urzędowania kancelarii;
- 2) przedstawianie opinii i propozycji w sprawach:
 - a) taksy notarialnej,
 - b) zmian przepisów dotyczących funkcjonowania notariatu;
- 3) współpraca z notariatami innych państw;
- 4) wyrażanie stanowiska w sprawach przedstawionych przez Ministra Sprawiedliwości lub inne organy samorządu notarialnego;
- 5) wybór spośród członków rady rzecznika dyscyplinarnego;
- 6) uchwalanie regulaminu swego urzędowania;
- 7) wypowiedanie się w sprawie zasad etyki zawodowej notariuszy;
- 8) ustalanie wysokości składek miesięcznych notariuszy na potrzeby samorządu notarialnego oraz zasad ich wydatkowania;
- 8a) uchwalanie zasad zwalniania aplikantów od ponoszenia w całości lub w części opłaty rocznej, a także odroczenia jej płatności lub rozkładania jej na raty;
- 9) ustalanie programu aplikacji notarialnej oraz nadzór nad szkoleniem aplikantów;
- 10) ustalanie zasad i trybu zwoływania kongresu notariuszy.

§ 2. ³⁴⁾ Krajowa Rada Notarialna składa do dnia 30 kwietnia każdego roku Ministrowi Sprawiedliwości sprawozdanie i ocenę stanu notariatu. Sprawozdanie w szczególności zawiera dane dotyczące liczby sporządzonych czynności notarialnych, dane dotyczące odprowadzonych podatków i opłat składowych, w tym odprowadzonego podatku VAT, dane dotyczące działalności nadzorczej izb notarialnych i Krajowej Rady Notarialnej.

§ 3. Do Krajowej Rady Notarialnej stosuje się odpowiednio przepis art. 34 § 2.

Art. 41 [Kongres] Krajowa Rada Notarialna może zwołać kongres notariuszy w celu zasięgnięcia opinii w istotnych sprawach notariatu.

Rozdział 5. Nadzór nad notariatem i odpowiedzialność notariuszy za szkody.

Art. 42 [Postanowienia ogólne]

§ 1. Nadzór nad działalnością notariuszy i organami samorządu notarialnego sprawuje Minister Sprawiedliwości osobiście, za pośrednictwem prezesów sądów apelacyjnych lub sądów wojewódzkich ³⁵⁾ albo przez wyznaczone osoby.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowo tryb wykonywania nadzoru, o którym mowa w § 1.

Art. 43 [Notariusz powołany do nadzoru]

§ 1. Minister Sprawiedliwości może zatrudnić notariusza, za jego zgodą, w Ministerstwie Sprawiedliwości, sądzie apelacyjnym lub sądzie wojewódzkim ³⁵⁾ do wykonywania czynności nadzoru nad działalnością notariuszy i organami samorządu notarialnego.

§ 2. Do notariusza, o którym mowa w § 1, stosuje się przepisy ustawy o pracownikach urzędów państwowych.
§ 3. W okresie zatrudnienia w Ministerstwie Sprawiedliwości, sędziie apelacyjnym lub sędziie wojewódzkim³⁵⁾

prawo notariusza do prowadzenia kancelarii notarialnej ulega zawieszeniu.

§ 4. Minister Sprawiedliwości, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, może, na wniosek notariusza, zawiesić prawo notariusza do prowadzenia kancelarii w razie podjęcia przez niego innego zatrudnienia lub wykonywania funkcji publicznej.

Art. 44 [Nadzór rady izby]

§ 1. Nadzór nad notariuszami na obszarze właściwej izby notarialnej wykonuje również rada izby przez swoich członków lub przez wyznaczonych w tym celu notariuszy niebędących członkami rady albo emerytowanych notariuszy.

§ 2.³⁶⁾ W ramach nadzoru, o którym mowa w § 1, w każdej kancelarii przeprowadza się wizytacje co najmniej raz na 4 lata.

§ 2a.³⁷⁾ Po upływie 6 miesięcy od daty uruchomienia kancelarii notarialnej rada właściwej izby notarialnej zleca przeprowadzenie jej wizytacji. Kolejną wizytację przeprowadza się po upływie 2 lat.

§ 2b.³⁸⁾ W wypadku uzyskania przez notariusza ujemnej oceny w wyniku wizytacji, o której mowa w Art.2a

zdanie pierwsze, Minister Sprawiedliwości zleca radzie właściwej izby notarialnej przeprowadzenie kolejnej wizytacji, określając termin jej przeprowadzenia. Minister Sprawiedliwości może odstąpić od zlecenia wizytacji, jeżeli charakter stwierdzonych nieprawidłowości stanowi raczej i oczywisty obraz przepisów prawa.

§ 2c.³⁹⁾ Notariusz, który przeprowadził wizytację kancelarii notarialnej zakończonej ujemną oceną nie może być wyznaczony do przeprowadzenia kolejnej wizytacji.

§ 3.⁴⁰⁾ Z wizytacji sporządza się protokół. Rada izby notarialnej ocenia wyniki wizytacji i przedstawia - w terminie miesiąca od wizytacji - odpis protokołu Ministrowi Sprawiedliwości, zawiadamiając go równocześnie o rodkach podjętych w celu usunięcia stwierdzonych uchybień.

Art. 45 [Wykonywanie nadzoru] Osoby powołane do nadzoru mają prawo wglądu w czynności notarialne, badania ich zgodnie z prawem, a także mogą wyjaśnić oraz zarządzić usunięcie uchybień i usterek, a w razie dostrzeżenia naruszenia przez notariusza jego obowiązków - zarządzić postępowanie dyscyplinarne.

Art. 46 [Sprawozdawczo] Organy samorządu notarialnego przesyłają Ministrowi Sprawiedliwości uchwały, a także e protokoły walnych zgromadzeń notariuszy oraz sprawozdania roczne wraz z bilansami - w terminie 14 dni od ich powzięcia lub sporządzenia.

Art. 47 [Zaskarżanie uchwał]

§ 1. Minister Sprawiedliwości zwraca się do Sądu Najwyższego o uchylenie sprzecznych z prawem uchwał organu samorządu notarialnego w terminie 3 miesięcy od dnia ich doręczenia. Jeżeli zaskarżona uchwała rażąco narusza prawo, termin ten wynosi 6 miesięcy.

§ 2. Sąd Najwyższy utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy lub uchyla uchwałę i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi samorządu, ustalając wytyczne co do sposobu jej załatwienia. Skargę spośród Sądu Najwyższego pozostawia bez rozpoznania.

Art. 48 [Spowodowanie uchwał] Minister Sprawiedliwości może zwrócić się do organów samorządu notarialnego o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwych organów. Uchwała powinna być podjęta w terminie 1 miesiąca.

Art. 49 [Odpowiedzialność notariusza] Notariusz ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności notarialnych na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym, z uwzględnieniem szczególnej staranności, do jakiej jest obowiązany przy wykonywaniu tych czynności.

Rozdział 6. Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 50 [Podstawy] ⁴¹⁾ Notariusz odpowiada dyscyplinarnie za przewinienia zawodowe, w tym za oczywisty i rażąco obraz przepisów prawnych, uchybienia powadze lub godności zawodu, jak również za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 19a, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 19b oraz za niewykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 71 § 8, i niewykonanie zobowiązania, o którym mowa w art. 71a § 5.

Art. 51 [Kary]

§ 1. Karami dyscyplinarnymi są :

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) kara pieniężna do wysokości pięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, nie niższa od połowy tego wynagrodzenia;
- 4) pozbawienie prawa prowadzenia kancelarii.

§ 2. Wymierzenie kary nagany lub kary pieniężnej pociąga za sobą niemożność udziału ukaranego w organach samorządu notarialnego i w sędziostwie dyscyplinarnym przez okres 3 lat.

§ 3. Kary pieniężne wpływają na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 52 [Przedawnienie]

§ 1. Po upływie 3 lat od chwili czynu nie może nastąpić postępowanie dyscyplinarne, a w razie wszczęcia - ulega ono umorzeniu.

§ 2. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach Kodeksu karnego.

Art. 53 [Sędziostwo dyscyplinarne]

§ 1. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych sędziów powołane są sędziowie dyscyplinarni:

1) w pierwszej instancji - sędziowie dyscyplinarni izb notarialnych;

2) w drugiej instancji - Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

§ 2. Członków sądów dyscyplinarnych wybiera się na trzyletni kadencję poszczególne walne zgromadzenia notariuszy izb notarialnych.

§ 3. Ogólna liczba członków sądów dyscyplinarnych oraz liczba członków tych sądów wybieranych przez poszczególne walne zgromadzenia notariuszy izb notarialnych określa Krajowa Rada Notarialna.

§ 4. Przewodniczących sądów dyscyplinarnych i ich zastępców wybiera się spośród siebie członkowie tych sądów.

Art. 54 [Skład sądu]

§ 1. Sąd dyscyplinarny orzeka w składzie 3 członków, a Wyższy Sąd Dyscyplinarny w składzie 5 członków. W składzie orzekającym w drugiej instancji nie może brać udziału członek sądu, który brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia.

§ 2. Skład orzekający wyznacza przewodniczący sądu dyscyplinarnego.

Art. 55 [Rzecznicy dyscyplinarni] Rzecznikami sądów dyscyplinarnych izb oraz Wyższego Sądu Dyscyplinarnego są notariusze wybrani odpowiednio przez walne zgromadzenia notariuszy i Krajową Radę Notarialną.

Art. 56 [Obrońca] Obwiniony może ustanowić obrońcę spośród notariuszy lub adwokatów.

Art. 57 [Posiedzenia]⁴²⁾

§ 1. Postępowanie dyscyplinarne jest jawne.

§ 2. Sąd dyscyplinarny wyłącza jawność postępowania dyscyplinarnego ze względu na konieczność ochrony tajemnicy określonej w art. 18 lub innej prawnie chronionej tajemnicy, jeżeli ujawnienie tych tajemnic zagrałoby dobropactwa albo wadnemu interesowi prywatnemu. Sąd dyscyplinarny wyłącza również jawność postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jawność mogłaby obrać dobre obyczaje.

§ 3. Wyroki w sprawie postępowania dyscyplinarnego orzeczenie ogłaszane jest publicznie.

§ 4.⁴³⁾ Protokołantem może być notariusz lub aplikant notarialny wyznaczony przez przewodniczącego sądu dyscyplinarnego.

Art. 57a [Prawo wglądu do akt] Ministrowi Sprawiedliwości oraz osobom przez niego upoważnionym przysługuje w każdym stadium postępowania dyscyplinarnego prawo wglądu do akt i udzielenia informacji o wynikach tego postępowania, jak również prawo udzielenia akt sprawy.

Art. 58 [Wszczęcie postępowania] Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego może zgłosić Minister Sprawiedliwości lub rada właściwej izby notarialnej po stwierdzeniu wyjątkowośći koniecznych do ustalenia znamion czynu zarzuczonego obwinionemu oraz złożeniu wyjątku przez obwinionego, chyba że złożenie tych wyjątków nie jest możliwe.

Art. 59 [Przygotowanie rozprawy]

§ 1. Po otrzymaniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przewodniczący sądu wyznacza termin rozprawy i zawiadamia o nim rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego oraz obrońcę, a w razie potrzeby wzywa świadków i biegłych.

§ 2. Postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji powinno być zakończone w terminie 1 miesiąca od daty wpływu wniosku.

§ 3. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

Art. 60 [Rozszerzenie oskarżenia] Jeżeli w toku rozprawy ujawni się inne przewinienie oprócz objętego wnioskiem o wszczęcie postępowania, sąd może wydać co do tego przewinienia orzeczenie tylko za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcy.

Art. 61 [Odwołanie notariusza w toku postępowania] W razie odwołania notariusza w toku postępowania dyscyplinarnego, postępowanie toczy się nadal.

Art. 62 [Uzasadnienie i doręczenie orzeczenia]

§ 1. Uzasadnienie orzeczenia sądu dyscyplinarnego sporządza się na piśmie w terminie 7 dni od ogłoszenia orzeczenia.

§ 2. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu.

Art. 63 [Odwołanie]

§ 1. Od orzeczenia sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji przysługuje obwinionemu, rzecznikowi dyscyplinarnemu oraz Ministrowi Sprawiedliwości odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Odwołanie wnosi się do sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji. Odwołanie powinno być przesłane w terminie 7 dni od dnia jego wpływu wraz z aktami do sądu dyscyplinarnego drugiej instancji.

§ 2. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem wydane przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu, Ministrowi Sprawiedliwości oraz Krajowej Radzie Notarialnej.

Art. 63a [Kasacja]

§ 1. Od orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przysługuje obwinionemu, rzecznikowi dyscyplinarnemu, Ministrowi Sprawiedliwości, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Krajowej Radzie Notarialnej kasacja do Sądu Najwyższego.

§ 2. Orzeczenie, od którego służy kasacja podmiotom, o których mowa w § 1, nie podlega wykonaniu do czasu wniesienia kasacji lub bezskutecznego upływu terminu do jej wniesienia.

Art. 63b [Podstawy] Kasacja może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, jak również rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej.

Art. 63c [Termin] Kasację wnosi się do Sądu Najwyższego za pośrednictwem sądu dyscyplinarnego drugiej instancji w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem.

Art. 63d [Rozpoznanie kasacji]

§ 1. Od kasacji, o której mowa w art. 63a § 1, nie uiszcza się opłaty sądowej.

§ 2. Orzeczenie, od którego wniesiono kasację, nie podlega wykonaniu do czasu rozpoznania kasacji.

§ 3. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację na rozprawie w składzie trzech sędziów.

Art. 63e [Odesłanie] Do rozpoznania kasacji, o której mowa w art. 63a § 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego o kasacji, z wyłączeniem art. 526 § 2 oraz art. 530 § 2 i 3.

Art. 64 [Wykonanie orzeczenia] Po uprawomocnieniu się orzeczenia sądu dyscyplinarnego przewodniczący sądu pierwszej instancji przesyła odpis orzeczenia Ministrowi Sprawiedliwości oraz radzie właściwej izby notarialnej.

Art. 65 [Rozwinięcie; zatarcie skazania]

§ 1. Odpis prawomocnego orzeczenia skazującego na karę dyscyplinarną dołącza się do akt osobowych obwinionego.

§ 2. Wykonanie orzeczenia sądu dyscyplinarnego należy co do kary wymienionej w art. 51 § 1 pkt 4 do Ministra Sprawiedliwości, a co do pozostałych kar - do rady właściwej izby notarialnej.

§ 3. Po upływie 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia orzekającemu karę upomnienia, nagany albo kary pieniężnej, a po upływie 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia o pozbawieniu prawa prowadzenia kancelarii, Minister Sprawiedliwości, na wniosek ukaranego, zarządza usunięcie odpisu orzeczenia z akt osobowych, jeżeli w tym okresie nie wydano przeciwko ukaranemu innego orzeczenia o nałożeniu kary dyscyplinarnej.

Art. 66 (uchylony)

Art. 67 [Koszty postępowania]

§ 1. Koszty postępowania dyscyplinarnego wykładają organy samorządu notarialnego.

§ 2. W wypadku prawomocnego ukarania, kosztami postępowania dyscyplinarnego obciąża się notariusza.

Art. 68 [Zawieszenie w czynnościach]

§ 1. Sąd dyscyplinarny może zawiesić w czynnościach zawodowych notariusza, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne, dyscyplinarne lub o ubezwłasnowolnienie.

§ 2. Na uchwałę o zawieszeniu w czynnościach zawodowych notariuszowi przysługuje zażalenie.

§ 3. Za żalenie rozpoznaje sąd dyscyplinarny drugiej instancji.

§ 4. Zawieszenie w czynnościach zawodowych, z zastrzeżeniem § 5, ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej.

§ 5. W przypadku skazania notariusza na karę dyscyplinarną pozbawienia prawa prowadzenia kancelarii zawieszenie w czynnościach zawodowych ustaje z chwilą uprawomocnienia się decyzji Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie odwołania notariusza ze stanowiska.

Art. 69 [Odesłanie] W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Art. 70 [Obsługa kancelaryjna] Obsługa organizacyjno-kancelaryjna sądów dyscyplinarnych zapewniają odpowiednio - rady izb notarialnych lub Krajowa Rada Notarialna.

Rozdział 7. Aplikanci i zastępcy notarialni. ⁴⁴⁾

Art. 71 [Kwalifikacje; zatrudnienie]

§ 1. ⁴⁵⁾ Nabór na aplikację notarialną przeprowadza się w drodze egzaminu wstępnego na aplikację notarialną, zwanego dalej "egzaminem wstępnym".

§ 2. ⁴⁶⁾ Aplikantem notarialnym może być osoba, która spełnia warunki określone w art. 11 pkt 1-3 i uzyskała pozytywną ocenę z egzaminu wstępnego.

§ 3. ⁴⁷⁾ Wpis na list aplikantów notarialnych następuje na podstawie uchwały rady izby notarialnej właściwej ze względu na miejsce złożenia zgłoszenia, o którym mowa w art. 71d § 2. Uzyskanie przez kandydata pozytywnego wyniku z egzaminu wstępnego uprawnia go do złożenia wniosku o wpis na list aplikantów notarialnych w ciągu 2 lat od dnia doręczenia uchwały ustalającej wynik egzaminu wstępnego.

§ 4. Nie może odmówić wpisu osobie spełniającej warunki, o których mowa w § 2 i 3.

§ 5. Aplikant notarialny może być również zatrudniony przez notariusza prowadzącego kancelarię lub przez radę izby notarialnej.

§ 6. ⁴⁸⁾ Aplikant notarialny odbywa aplikację u notariusza, z którym zawarł umowę o pracę, a w przypadku zatrudnienia przez radę izby notarialnej, u notariusza wyznaczonego przez tę radę.

§ 7. ⁴⁹⁾ W wypadkach niewymienionych w § 6 aplikant notarialny odbywa aplikację u notariusza wyznaczonego przez radę izby notarialnej, która dokonała wpisu na list aplikantów notarialnych.

§ 8. ⁵⁰⁾ Notariusz ma obowiązek w okresie kolejnych 3 lat i 6 miesięcy objąć patronatem co najmniej jednego aplikanta notarialnego.

§ 9. ⁵¹⁾ Prezes właściwego sądu apelacyjnego, na wniosek notariusza, może zwolnić tego notariusza z obowiązku, o którym mowa w § 8, po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej.

§ 10. ⁵²⁾ Jeżeli w danym roku szkoleniowym po objęciu patronatem wszystkich aplikantów notarialnych w poszczególnych izbach notarialnych, co najmniej jeden notariusz danej izby notarialnej nie może wypełnić obowiązku, o którym mowa w § 8, z uwagi na liczbę aplikantów notarialnych, prezes tej izby notarialnej występuje do prezesa właściwego sądu apelacyjnego w terminie do dnia 31 stycznia danego roku o zwolnienie wskazanego notariusza lub notariuszy z tego obowiązku w danym roku szkoleniowym.

§ 11. ⁵³⁾ Notariusz, u którego aplikant notarialny odbywa aplikację, kieruje przez cały okres aplikacji szkoleniem aplikanta notarialnego, zapoznaje go z czynnościami należącymi do zakresu obowiązków notariusza i współdziała w tym zakresie z innymi osobami szkolącymi aplikanta notarialnego, mając na uwadze, że w trakcie aplikacji aplikant notarialny sporządza co najmniej 70 projektów aktów notarialnych i co najmniej po 14 projektów innych czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 1a, 2, 4, 5, 7 i 8, z tym że co najmniej 50 projektów aktów

notarialnych oraz co najmniej po 10 projektów wskazanych innych czynności notarialnych aplikant notarialny sporządza przed upływem 2 lat i 6 miesięcy aplikacji.

§ 12.⁵⁴⁾ Przed upływem 2 lat i 6 miesięcy aplikacji rada izby notarialnej przeprowadza kolokwium dla aplikantów ubiegających się o otrzymanie upoważnienia, o którym mowa w art. 22a § 1, w celu sprawdzenia umiejętności wykonywania czynności notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 2, 4, 7 i 8.

§ 13.⁵⁵⁾ Na podstawie opinii osób szkolących aplikanta notarialnego oraz własnych spostrzeżeń notariusz kierujący szkoleniem aplikanta notarialnego sporządza przed upływem okresu, o którym mowa w art. 72 § 1, opinię o aplikancie notarialnym, do której dołącza projekty przygotowanych przez aplikanta notarialnego projektów aktów notarialnych i innych czynności notarialnych, o których mowa w § 11, wraz z recenzjami co do poprawności ich wykonania. Opinię tę dołącza się do akt osobowych aplikanta notarialnego, prowadzonych przez radę izby notarialnej.

Art. 71a [Uchwała o wpisie na list]

§ 1.⁵⁶⁾ Rada izby notarialnej podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na list aplikantów notarialnych w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o wpis.

§ 2. Od uchwały o odmowie wpisu służy zainteresowanemu odwołanie do Krajowej Rady Notarialnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

§ 3.⁵⁷⁾ Od ostatecznej decyzji odmawiającej wpisu na list aplikantów notarialnych oraz w wypadku niepodjęcia uchwały przez radę izby notarialnej w terminie 14 dni od złożenia wniosku o wpis lub niepodjęcia uchwały przez Krajową Radę Notarialną w terminie 30 dni od doręczenia odwołania zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.

§ 4.⁵⁸⁾ Najpóźniej w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały, o której mowa w § 1, rada izby notarialnej, w formie uchwały, wyznacza aplikantowi patrona.

§ 5.⁵⁹⁾ W przypadku niepodjęcia uchwały, o której mowa w § 4, na wniosek aplikanta prezes właściwego sądu apelacyjnego, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, wskazuje notariusza zobowiązanego do objęcia patronatem wnioskującego aplikanta notarialnego. Prezes sądu apelacyjnego przed wskazaniem notariusza może zwrócić się do rady izby notarialnej o przesłanie dodatkowych informacji.

Art. 71b [Egzamin wstępny]⁶⁰⁾

§ 1. Egzamin wstępny przeprowadzają komisje egzaminacyjne do spraw aplikacji notarialnej przy Ministrze Sprawiedliwości, powołane w drodze zarządzenia, zwane dalej „komisjami kwalifikacyjnymi”. Właściwość komisji kwalifikacyjnej obejmuje obszar właściwość jednej lub kilku izb notarialnych. Siedziba komisji kwalifikacyjnej mieści się w siedzibie izby notarialnej.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, nie później niż 21 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego, może powołać na obszarze właściwość izby notarialnej więcej niż jedną komisję kwalifikacyjną do przeprowadzenia egzaminu wstępnego, jeżeli przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba kandydatów przystępujących do egzaminu wstępnego. Przepisu art. 71f § 5 nie stosuje się.

§ 3. Minister Sprawiedliwości jest organem wyższego stopnia w stosunku do komisji kwalifikacyjnej.

§ 4. Egzamin wstępny polega na sprawdzeniu wiedzy kandydata na aplikanta notarialnego, zwanego dalej „kandydatem”, z zakresu: materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, spółek prawa handlowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego prawa administracyjnego, postępowania sądowo-administracyjnego, prawa Unii Europejskiej, prawa finansowego, prawa prywatnego międzynarodowego, prawa konstytucyjnego oraz prawa o ustroju sądów i prokuratury, samorządu notarialnego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 5. Egzamin wstępny na aplikację notarialną przeprowadza się raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości.

§ 6. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu wstępnego przez daną komisję kwalifikacyjną w terminie, o którym mowa w § 5, Minister Sprawiedliwości wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego przez tę komisję kwalifikacyjną, o którym przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zawiadamia kandydatów listem poleconym za pośrednictwem odbioru oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej rady izby notarialnej. Przepisy art. 71c § 5 i § 7-11 stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem terminu, o którym mowa w § 9.

Art. 71c [Zespół do przygotowania pytań testowych]⁶¹⁾

§ 1. Minister Sprawiedliwości powołuje każdego roku, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania pytań testowych na egzamin wstępny dla kandydatów, zwany dalej „zespołem do przygotowania pytań testowych”.

§ 2. W skład zespołu do przygotowania pytań testowych wchodzi 5 osób, w tym 3 przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości oraz 2 przedstawiciele delegowanych przez Krajową Radę Notarialną.

§ 3. Przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych, wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości spośród jego przedstawicieli, kieruje pracami zespołu do przygotowania pytań testowych.

§ 4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu do przygotowania pytań testowych zapewnia Minister Sprawiedliwości.

§ 5. Przewodniczącemu i członkom zespołu do przygotowania pytań testowych przysługuje wynagrodzenie.

§ 6. Nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu wstępnego, przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych, podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.⁶²⁾), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”, ustalony

przez zespół do przygotowania pytań testowych i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości, wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin wstępny.

§ 7. Zespół do przygotowania pytań testowych sporządza zestaw 150 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru na egzamin wstępny dla kandydatów na aplikantów notarialnych wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem. Zespół do

przygotowania pytań testowych zapewnia zgodnie z wykazem prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym.

§ 8. Każda rada izby notarialnej może zgłosić zespołowi do przygotowania pytań testowych, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu do przygotowania pytań testowych, propozycję pytań testowych wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi.

§ 9. Sporządzony przez zespół do przygotowania pytań testowych zestaw pytań testowych oraz wykaz prawidłowych odpowiedzi, przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości nie później niż 50 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego. Minister Sprawiedliwości zapewnia wydrukowanie odpowiedniej liczby egzemplarzy zestawu pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi oraz ich doręczenie, wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi zgodnym z obowiązującym stanem prawnym na dzień egzaminu, poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem.

§ 10. Członkowie zespołu do przygotowania pytań testowych są zobowiązani do przedstawienia pisemnego uzasadnienia prawidłowych odpowiedzi zgłoszonych przez nich pytań testowych, w przypadku zaistnienia wątpliwości dotyczących treści pytań testowych, a w szczególności w toku procedury odwoławczej od uchwały ustalającej wynik egzaminu wstępnego kandydata.

§ 11. Do wydrukowania i doręczenia zestawów pytań testowych poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.⁶³⁾), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych

na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.

§ 12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i sposób działania zespołu do przygotowania pytań testowych,
- 2) tryb i sposób ustalania wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w § 6,
- 3) tryb i sposób zgłaszania propozycji pytań testowych i prawidłowych odpowiedzi, przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom kwalifikacyjnym zestawu pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi i wykazu prawidłowych odpowiedzi na egzamin wstępny,
- 4) tryb i sposób zapewnienia zgodnie z wykazem prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym,
- 5) tryb i sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zespołu do przygotowania pytań testowych - uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia naboru na aplikację, w szczególności konieczność zapewnienia zgodnie z wykazem tytułów aktów prawnych z zakresem przedmiotowym egzaminu wstępnego oraz konieczność zabezpieczenia pytań testowych przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz
- 6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.

§ 13. Minister Sprawiedliwości określa, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w § 11, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia pytań testowych przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

Art. 71d [Zgłoszenie o przystąpieniu do egzaminu]

§ 1.^{64,65)} W terminie do dnia 30 czerwca każdego roku Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie

Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:

- 1) termin złożenia zgłoszenia o przystąpieniu do egzaminu wstępnego na aplikację notarialną, zwanego dalej „zgłoszeniem”;
- 2) adres siedziby komisji kwalifikacyjnej;
- 3) termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego;
- 4) wysokość opłaty za egzamin wstępny, o której mowa w art. 71e § 1.

§ 2.⁶⁶⁾ Zgłoszenie, o którym mowa w § 1 pkt 1, powinno zawierać:

- 1) wniosek o dopuszczenie do egzaminu wstępnego;
- 2) kwestionariusz osobowy;
- 3) życiorys;
- 4)⁶⁷⁾ kopie dokumentu potwierdzającego ukończenie wyśszych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskanie tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej, albo za wiadczenie o zdaniu egzaminu magisterskiego;

5)⁶⁸⁾ (uchylony)

6) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin wstępny;

7) zdjęcie zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.

§ 2a.⁶⁹⁾ Zamiast dokumentów, o których mowa w § 2 pkt 4, można złożyć za wiadczenie, z którego wynika, iż

kandydat zdał wszystkie egzaminy i odbył praktyki przewidziane w planie wyśszych studiów prawniczych oraz ma wyznaczony termin egzaminu magisterskiego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu wstępnego takiego kandydata jest złożenie przez niego w siedzibie komisji kwalifikacyjnej nie później niż 7 dni przed terminem egzaminu wstępnego dokumentów, o których mowa w § 2 pkt 4.

§ 3.⁷⁰⁾ Zgłoszenie powinno być złożone przez kandydata najpóźniej 45 dni przed dniem rozpoczęcia egzaminu wstępnego do komisji kwalifikacyjnej. Termin do złożenia zgłoszenia nie podlega przywróceniu.

§ 4.⁷¹⁾ Jeżeli zgłoszenie nie spełnia wymagań formalnych określonych w § 2, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wzywa kandydata listem poleconym do usunięcia braków w trybie przepisu art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 5.⁷²⁾ Jeżeli kandydat nie uzupełni braków formalnych zgłoszenia zgodnie z § 4 lub nie spełni warunku, o którym mowa w ust. 2a, zgłoszenie pozostawia się bez rozpoznania. O pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania przewodniczący komisji kwalifikacyjnej orzeka postanowieniem i zawiadamia kandydata listem poleconym za pośrednictwem odbioru. Na postanowienie przysługuje zażalenie do Ministra Sprawiedliwości. Jeżeli zażalenie jest uzasadnione, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej może, nie przysyłając akt Ministrowi Sprawiedliwości, uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę rozpoznać na nowo.

§ 6.⁷³⁾ W wypadku nieuiszczenia przez kandydata opłaty za udział w egzaminie wstępnym, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wzywa go w trybie określonym w § 4, do uiszczenia opłaty w terminie 7 dni.

§ 7.⁷⁴⁾ Jeżeli kandydat pomimo wezwania, o którym mowa w § 6, nie uiszczył opłaty za udział w egzaminie wstępnym, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wydaje postanowienie o zwrocie zgłoszenia. Na postanowienie to przysługuje zażalenie do Ministra Sprawiedliwości.

§ 8.⁷⁵⁾ Jeżeli zgłoszenie zostało złożone po terminie, o którym mowa w § 3, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wydaje decyzję odmawiającą dopuszczenia kandydata do udziału w egzaminie wstępnym. Od decyzji tej przysługuje odwołanie do Ministra Sprawiedliwości.

§ 9.⁷⁶⁾ O terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu wstępnego przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zawiadamia kandydata, który został zakwalifikowany do udziału w egzaminie wstępnym, listem poleconym za potwierdzeniem odbioru, co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia egzaminu wstępnego.

Art. 71e [Opłata za egzamin wstępny]

§ 1.⁷⁷⁾ Kandydat uiszcza opłatę za egzamin wstępny, która stanowi dochód budżetu państwa.

§ 1a.⁷⁸⁾ W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania decyzji odmawiającej dopuszczenia do udziału w egzaminie wstępnym albo złożenia nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu wstępnego pisemnego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie wstępnym, dwie trzecie uiszczonych opłat podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata złożony przewodniczącemu komisji kwalifikacyjnej w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.

§ 2.⁷⁹⁾ Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty - nie wyższą niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314), zwanego dalej "minimalnym wynagrodzeniem" - uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu wstępnego.

Art. 71f [Skład komisji]

§ 1.⁸⁰⁾ Minister Sprawiedliwości powołuje komisje kwalifikacyjne spośród osób, których wiedza, doświadczenie i autorytet dają im gwarancje prawidłowego przebiegu egzaminu wstępnego.

§ 2.⁸¹⁾ Komisja kwalifikacyjna składa się z siedmiu członków. W skład komisji kwalifikacyjnej wchodzi:

- 1) czterech przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości; z których co najmniej jeden jest także, po wyrażeniu zgody, sędzią albo sędzią w stanie spoczynku;
- 2) dwóch przedstawicieli delegowani przez Krajową Radę Notarialną;
- 3) jeden pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny na wydziale prawa w szkole wyższej w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Polskiej Akademii Nauk i posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego z zakresu nauk prawnych.

§ 3. Osoby, o których mowa w § 2 pkt 1 i 3, nie mogą być notariuszami.

§ 4.⁸²⁾ Minister Sprawiedliwości wyznacza przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej i jego zastępcę spośród swoich przedstawicieli. Podczas nieobecności przewodniczącego zastępcą przewodniczącego jest upoważniony do podejmowania jego czynności.

§ 4a.⁸³⁾ Komisja kwalifikacyjna czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu wstępnego. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.

§ 5.⁸⁴⁾ Kadencja komisji kwalifikacyjnej trwa 2 lata.

§ 6.⁸⁵⁾ Nieoddelegowanie przedstawicieli do pracy w komisji kwalifikacyjnej przez obowiązujący organ lub niestawiennictwo członka komisji kwalifikacyjnej nie wstrzymuje prac komisji kwalifikacyjnej.

§ 7.⁸⁶⁾ Przewodniczącemu i członkom komisji kwalifikacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

§ 8.⁸⁷⁾ Przewodniczącemu i członkowi komisji kwalifikacyjnej niebędącemu pracownikiem administracji rządowej przysługuje wynagrodzenie za czynności związane z udziałem w komisji kwalifikacyjnej.

§ 9.⁸⁸⁾ Właściwe izby notarialne zapewniają obsługę administracyjną i techniczną działalności komisji kwalifikacyjnej, w tym przeprowadzanie egzaminów wstępnych i egzaminów notarialnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

§ 10.⁸⁹⁾ Ze środków przekazanych w trybie, o którym mowa w § 9, właściwe rady pokrywają koszty przeprowadzenia egzaminów wstępnych i egzaminów notarialnych oraz wydatki związane z działalnością komisji kwalifikacyjnej.

§ 11.⁹⁰⁾ Wydatki związane z działalnością komisji kwalifikacyjnej, w tym z przeprowadzeniem egzaminów wstępnych i egzaminów notarialnych oraz wynagrodzenie członków komisji kwalifikacyjnej, pokrywane są z budżetu państwa pozostając w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.

§ 12.⁹¹⁾ Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji kwalifikacyjnej oraz powoływania i odwoływania członków komisji kwalifikacyjnej;
- 2) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej, uwzględniając liczbę osób, które zostały zgłoszone o przystąpieniu do egzaminu wstępnego, oraz wniosek o dopuszczenie do egzaminu notarialnego, zakres i nakład ich pracy w zorganizowaniu i przebiegu egzaminu wstępnego i notarialnego oraz tryb wypłacania tego wynagrodzenia;
- 3) rodzaj dokumentów, o których mowa w art. 74a § 4 pkt 4-8;
- 4) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu wstępnego i notarialnego, w szczególności:

- a) sposób działania komisji kwalifikacyjnej,
- b) czas trwania poszczególnych części egzaminu notarialnego,
- c) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji kwalifikacyjnej przez izby notarialne, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z obsługą

- uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia naboru na aplikację i przebiegu egzaminu wstępnego i notarialnego, zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji kwalifikacyjnej oraz konieczność uzyskania informacji niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia egzaminu notarialnego.

Art. 71g [Wygaśnięcie członkostwa]

§ 1.⁹²⁾ Członkostwo w komisji kwalifikacyjnej wygasa w przypadku śmierci członka komisji kwalifikacyjnej.

§ 2.⁹³⁾ Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji kwalifikacyjnej w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2)⁹⁴⁾ choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka komisji kwalifikacyjnej;
- 3) niespełnienia warunków, o których mowa w art. 71f § 2;
- 4)⁹⁵⁾ niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków, z tym że odwołanie członka komisji kwalifikacyjnej, o którym mowa w art. 71f § 2 pkt 2, następuje za zgodą Krajowej Rady Notarialnej;

5) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ciężkie z oskarżeniem publicznego.

§ 3.⁹⁶⁾ Minister Sprawiedliwości może odwołać członka komisji kwalifikacyjnej w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w związku z podejrzeniem o popełnienie przez niego przestępstwa umyślnego ciężkiego z oskarżeniem publicznego.

§ 4.⁹⁷⁾ Wygaśnięcie członkostwa lub odwołanie członka ze składu komisji kwalifikacyjnej w czasie trwania postępowania konkursowego nie wstrzymuje prac komisji kwalifikacyjnej.

§ 5.⁹⁸⁾ W wypadku wygaśnięcia członkostwa lub odwołania członka komisji kwalifikacyjnej przed upływem kadencji, Minister Sprawiedliwości powołuje w terminie 7 dni nowego członka na okres do końca kadencji, z zastrzeżeniem art. 71f § 2.

§ 6.⁹⁹⁾ (uchylony)

Art. 71h [Wyłączenie z prac komisji]

§ 1.¹⁰⁰⁾ Z prac komisji kwalifikacyjnej na czas przeprowadzania egzaminu wstępnego podlega wyłączeniu członek komisji kwalifikacyjnej, jeżeli kandydat zakwalifikowany do egzaminu wstępnego jest:

- 1) jego małżonkiem;
- 2) osobą pozostającą z nim w stosunku:
 - a) pokrewieństwa albo powinowactwa do drugiego stopnia,
 - b) przysposobienia;
- 3) osobą pozostającą z nim we wspólnym pożyciu;
- 4)¹⁰¹⁾ osobą pozostającą wobec niego w stosunku osobistym innego rodzaju, który mógłby wywoływać

w wątpliwość co do bezstronności członka komisji kwalifikacyjnej.

§ 2. Powody wyłączenia trwają pomimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.

§ 3.¹⁰²⁾ Członkowie komisji kwalifikacyjnej przed rozpoczęciem egzaminu wstępnego składają pisemne oświadczenia, iż nie pozostają z żadnym z kandydatów zakwalifikowanych do egzaminu wstępnego w stosunku, o którym mowa w § 1.

§ 4. Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu, o którym mowa w § 3, powoduje odpowiedzialność na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego.

Art. 71i [Przebieg egzaminu]

§ 1.¹⁰³⁾ Egzamin wstępny odbywa się w obecności co najmniej trzech członków komisji kwalifikacyjnej.

§ 2.¹⁰⁴⁾ Nieobecno kandydata podczas egzaminu wstępnego oraz stawienie się na egzamin wstępny po jego rozpoczęciu, bez względu na przyczynę, uważa się za odstąpienie od udziału w egzaminie wstępnym.

§ 3.¹⁰⁵⁾ Kandydaci podczas egzaminu wstępnego nie mogą korzystać z tekstów aktów prawnych, komentarzy, orzecznictwa oraz innej pomocy, a także nie mogą posiadać urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

§ 4.¹⁰⁶⁾ Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wyklucza z egzaminu wstępnego kandydata, który podczas egzaminu wstępnego korzystał z pomocy innej osoby, posługiwał się niedozwolonymi materiałami lub urządzeniami, pomagał pozostałym kandydatom lub w inny sposób zakłócał przebieg egzaminu wstępnego.

§ 5.¹⁰⁷⁾ Wykluczenie, o którym mowa w § 4, następuje w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

§ 6.¹⁰⁸⁾ Postanowienie o wykluczeniu stanowi podstawę do wydania przez komisję kwalifikacyjną uchwały o negatywnym wyniku z egzaminu wstępnego.

Art. 71j [Test; protokół]

§ 1.¹⁰⁹⁾ Egzamin wstępny polega na rozwinięciu testu składającego się z zestawu 150 pytań zawierających po 3 propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa, oraz z karty odpowiedzi. Kandydat może wybrać tylko jedną odpowiedź, którą zaznacza na karcie odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź kandydat uzyskuje 1 punkt.

§ 1a.¹¹⁰⁾ Wybór odpowiedzi polega na zakreśleniu na karcie odpowiedzi jednej z trzech propozycji odpowiedzi (A albo B, albo C).

§ 1b.¹¹¹⁾ Zmiana zakreślonej odpowiedzi jest niedozwolona.

§ 1c.¹¹²⁾ Wyłączeniem podstawy ustalenia wyniku kandydata stanowi odpowiedź zakreślona na karcie odpowiedzi.

§ 1d.¹¹³⁾ Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu wstępnego.

§ 2.¹¹⁴⁾ Test sprawdza komisja kwalifikacyjna w składzie, który przeprowadza egzamin wst pny.
§ 3.¹¹⁵⁾ Pozytywny wynik z egzaminu wst pnego otrzymuje kandydat, który uzyskał z testu co najmniej 100 punktów.

§ 4.¹¹⁶⁾ Z przebiegu egzaminu wst pnego sporz dza si niezwłocznie protokół, który podpisuj członkowie komisji kwalifikacyjnej uczestnicz cy w egzaminie wst pnym. Członkowie komisji kwalifikacyjnej mog zgłasza uwagi do protokołu.

§ 5.¹¹⁷⁾ Przewodnicz cy komisji kwalifikacyjnej przesyła Ministrowi Sprawiedliwo ci protokół w terminie 7 dni od dnia sporz dzenia.

§ 6.¹¹⁸⁾ Dokumentacj zwi zan z przeprowadzeniem egzaminu wst pnego, po jego zako czeniu, przewodnicz cy komisji kwalifikacyjnej przekazuje wła ciwej radzie izby notarialnej, z czego sporz dza si protokół. Kopi protokołu przewodnicz cy komisji kwalifikacyjnej przekazuje Ministrowi Sprawiedliwo ci w terminie 7 dni od dnia sporz dzenia.

Art. 71k [Ogłoszenie wyników egzaminu wst pnego]¹¹⁹⁾

§ 1. Po przeprowadzeniu egzaminu wst pnego komisja kwalifikacyjna ustala wynik kandydata w drodze uchwały i dor cza odpis uchwały kandydatowi i Ministrowi Sprawiedliwo ci.

§ 2. Przewodnicz cy komisji kwalifikacyjnej niezwłocznie ogłasza wyniki egzaminu wst pnego.

§ 3. W terminie 14 dni od dnia dor czenia uchwały komisji kwalifikacyjnej ustalaj cej wynik egzaminu wst pnego, kandydatowi słu y odwołanie do Ministra Sprawiedliwo ci. Minister Sprawiedliwo ci rozstrzyga odwołanie w formie decyzji administracyjnej.

§ 4. Je eli w trakcie ponownego rozpoznania sprawy na skutek zło onego odwołania od uchwały, o której mowa w § 1, zostanie stwierdzony bł d rachunkowy lub inna oczywista omyłka pisarska zawarta w uchwale komisji kwalifikacyjnej, Minister Sprawiedliwo ci uchyla uchwał i przekazuje spraw komisji kwalifikacyjnej do ponownego rozpoznania. Przepis ten nie narusza art. 138 § 2 Kodeksu post powania administracyjnego.

§ 5.¹²⁰⁾ Minister Sprawiedliwo ci zawiadamia o wynikach egzaminu wst pnego rady izb notarialnych oraz prezesów s dów apelacyjnych i publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu, oraz imiona ich rodziców.

Art. 72 [Cel aplikacji]¹²¹⁾

§ 1. Aplikacja notarialna rozpoczyna si 1 stycznia ka dego roku, trwa 3 lata i 6 miesi cy i polega na zaznajomieniu aplikanta notarialnego z całokształtem pracy notariusza. W ramach szkolenia aplikant notarialny jest obowi zany do zaznajomienia si z czynnościami s dów w sprawach cywilnych, gospodarczych i wieczystoksi gowych.

§ 2. Aplikantowi notarialnemu, który odbył aplikacj notarialn , rada wła ciwej izby notarialnej wydaje w terminie 14 dni za wiadczenie o odbyciu aplikacji notarialnej.

Art. 72a [Opłaty za aplikacj]

§ 1. Aplikacja notarialna jest odpłatna.

§ 2. Szkolenie aplikantów notarialnych pokrywane jest z opłat wnoszonych przez aplikantów do wła ciwej izby notarialnej.

§ 3. Minister Sprawiedliwo ci, po zasi gni ciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, okre la, w drodze rozporz dzenia, wysoko opłaty rocznej, kieruj c si konieczno ci zapewnienia aplikantom wła ciwego poziomu wykształcenia, przy czym wysoko tej opłaty nie mo e by wy sza ni sze ciokrotnie minimalnego wynagrodzenia.

§ 4. Rada izby notarialnej mo e zwolni aplikanta notarialnego od ponoszenia opłaty, o której mowa w § 3, w cało ci lub w cz ci, a tak e odroczy jej płatno lub rozło y j na raty.

§ 5. W wypadku podj cia uchwały o zwolnieniu aplikanta notarialnego od ponoszenia opłaty w cało ci lub w cz ci, koszty szkolenia tego aplikanta pokrywane s , proporcjonalnie do wysoko ci zwolnienia, ze rodków własnych wła ciwej izby notarialnej.

Art. 72b [Zgoda na przerw w odbywaniu aplikacji]¹²²⁾

§ 1. Rada wła ciwej izby notarialnej, w uzasadnionych przypadkach, na wniosek aplikanta notarialnego mo e udzieli aplikantowi notarialnemu zgody na przerw w odbywaniu aplikacji na okres nie dłu szy ni 12 miesi cy.

§ 2. Przerwa mo e by udzielona tylko raz w trakcie trwania aplikacji.

§ 3. W trakcie trwania przerwy aplikant notarialny jest zwolniony od obowi zku ponoszenia opłaty, o której mowa w art. 72a, proporcjonalnie do czasu trwania tej przerwy.

Art. 72c [Obowi zki aplikanta]¹²³⁾ Do obowi zków aplikanta nale y:

- 1) sumienne wykonywanie powierzonych obowi zków, w tym polece przelo onego lub patrona;
- 2) uczestniczenie w przewidzianych programem aplikacji zaj ciach seminaryjnych oraz w praktykach;
- 3) samodzielne pogł bianie wiedzy prawniczej i praktycznych umiej tno ci niezb dnych do zajmowania stanowiska notariusza.

Art. 73 [Organizacja aplikacji] Aplikacj notarialn organizuje i prowadzi rada izby notarialnej na podstawie programu ustalonego przez Krajow Rad Notarialn .

Art. 74 [Egzamin notarialny]¹²⁴⁾

§ 1. Egzamin notarialny przeprowadzaj komisje, o których mowa w art. 71b § 1 lub § 2. Przepisy art. 71h stosuje si odpowiednio.

§ 2.¹²⁵⁾ Do egzaminu notarialnego mo e przyst pi osoba, która uko czyła aplikacj notarialn , o której mowa w art. 11 pkt 4, i otrzymała za wiadczenie o jej odbyciu, oraz osoba, o której mowa w art. 12 § 2 i 2a.

§ 3.¹²⁶⁾ Egzamin notarialny polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przyst puj cej do egzaminu notarialnego, zwanej dalej "zdaj cym", do samodzielnego i nale ytego wykonywania zawodu notariusza.

§ 4. Egzamin notarialny składa si z trzech cz ci pisemnych.

§ 5. Egzamin notarialny przeprowadza si raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwo ci.

§ 6.¹²⁷⁾ W przypadku zaistnienia przeszkody uniemo liwiaj cej przeprowadzenie egzaminu przez komisj w terminie, o którym mowa w § 5, Minister Sprawiedliwo ci wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu

przez tę komisję, o którym przewodniczący komisji zawiadamia zdających listem poleconym za potwierdzeniem odbioru oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej rady izby notarialnej. Przepisy § 11 i § 14-17 stosuje się odpowiednio, z wyjątkiem terminu, o którym mowa w § 16.

§ 7.¹²⁸⁾ Minister Sprawiedliwości powołuje przed każdym egzaminem notarialnym, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zadania egzaminu notarialnego, zwany dalej "zespołem".

§ 8. W skład zespołu wchodzi 7 osób, w tym 4 przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości oraz 3 przedstawiciele delegowanych przez Krajową Radę Notarialną - spośród osób, których wiedza i doświadczenie daje im najkorzystniej przygotowania egzaminu notarialnego.

§ 9. Pracami zespołu kieruje przewodniczący lub w przypadku jego nieobecności zastępca, powołani przez Ministra Sprawiedliwości spośród jego przedstawicieli.

§ 10.¹²⁹⁾ Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości. W ramach obsługi administracyjno-biurowej zespołu Minister Sprawiedliwości uzgadnia z przewodniczącym zespołu lub jego zastępcą terminarz pracy zespołu oraz zapewnia zespołowi miejsce i odpowiednie warunki pracy.

§ 11. Przewodniczącemu i członkom zespołu przysługuje wynagrodzenie.

§ 12.¹³⁰⁾ (uchylony)

§ 13.¹³¹⁾ (uchylony)

§ 14.¹³²⁾ Na każde z zadań egzaminu notarialnego zespół sporządza zadania wraz z opisami istotnych

zagadnień.

§ 15.¹³³⁾ Ostateczny treść zadań wraz z opisami istotnych zagadnień ustala zespół w głosowaniu obecności co najmniej pięciu członków zespołu. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego zespołu.

§ 16.¹³⁴⁾ Ustalone przez zespół zadania wraz z opisami istotnych zagadnień przewodniczący zespołu przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości nie później niż 50 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu notarialnego. Minister Sprawiedliwości zapewnia wydrukowanie odpowiedniej liczby egzemplarzy zadań i opisów istotnych zagadnień oraz ich doręczenie poszczególnym komisjom, w sposób uwzględniający konieczność zabezpieczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

§ 17.¹³⁵⁾ Do wydrukowania i doręczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.

§ 18.¹³⁶⁾ Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i sposób działania zespołu,
- 2) tryb i sposób zgłaszania propozycji zadań wraz z opisami istotnych zagadnień na egzamin notarialny oraz ich przygotowania, przechowywania i przekazywania komisjom kwalifikacyjnym zadania egzaminu notarialnego - uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu notarialnego oraz konieczność zabezpieczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem,

- 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków.

§ 19.¹³⁷⁾ Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w § 17, mając na uwadze konieczność zachowania zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców i zabezpieczenia zadań wraz z opisami istotnych zagadnień przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

Art. 74a [Wniosek o dopuszczenie do egzaminu]

§ 1.^{138), 139)} Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż na 90 dni przed terminem egzaminu notarialnego, ogłoszenie o egzaminie notarialnym, w którym podaje w szczególności:

- 1) termin złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu notarialnego, zwanego dalej „wnioskiem”;
- 2) adres siedziby komisji kwalifikacyjnej;
- 3) termin przeprowadzenia przez komisję kwalifikacyjną każdej z części egzaminu notarialnego;
- 4) wysokość opłaty za egzamin notarialny.

§ 2.¹⁴⁰⁾ Aplikanci notarialni, którzy odbyli aplikację notarialną, o której mowa w art. 11 pkt 4, przeprowadzaną przez radę właściwej izby notarialnej oraz osoby, o których mowa w art. 12 § 2 i 2a, zamieszkałe na obszarze właściwości komisji, mogą złożyć w jej siedzibie wniosek. Osoby, o których mowa w art. 12 § 2 i 2a, które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składają wniosek w siedzibie wybranej izby notarialnej.

§ 3.¹⁴¹⁾ Osoby, które odbyły aplikację notarialną, o której mowa w art. 11 pkt 4, dołączają do wniosku za potwierdzeniem o odbyciu aplikacji notarialnej oraz oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin notarialny.

§ 4.^{142), 143)} Osoby, o których mowa w art. 12 § 2 i 2a, dołączają do wniosku odpowiednio:

- 1) kwestionariusz osobowy;

- 2) życiorys;

- 3)¹⁴⁴⁾ kopie dokumentu potwierdzającego ukończenie wyśszych studiów prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskanie tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawnych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej;

- 4)¹⁴⁵⁾ dokument zaświadczający o posiadaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych lub zdanie odpowiedniego egzaminu: sędziowskiego, prokuratorskiego, adwokackiego, radcowskiego lub komorniczego w Rzeczypospolitej Polskiej;

5) ¹⁴⁶⁾ dokumenty za wiadczenia ce co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 12 § 2 pkt 2, na stanowiskach referendarza s dowego, starszego referendarza s dowego, asystenta prokuratora lub asystenta s dziego, a w przypadku osób, które wykonywały w S dzie Najwyszym, Trybunale Konstytucyjnym zadania odpowiadaj ce czynno ciom asystenta s dziego - równie dokumenty okre laj ce zakres ich obowi zków;

6) ¹⁴⁷⁾ dokumenty za wiadczenia ce co najmniej 4-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 12 § 2a, oraz zakres obowi zków zwi zany z wykonywaniem zada odpowiadaj cych czynno ciom asystenta s dziego w mi dzynarodowym organie s dowym, w szczególno ci w Trybunale Sprawiedliwo ci Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka;

7) ¹⁴⁸⁾ dokumenty za wiadczenia ce co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej lub wykonywania na podstawie umów cywilnoprawnych w kancelarii notarialnej w Rzeczypospolitej Polskiej wymagaj cych wiedzy prawniczej czynno ci bezpo rednio zwi zanych z czynno ciami wykonywanymi przez notariusza;

8) dokumenty potwierdzaj ce zatrudnienie na stanowisku radcy lub starszego radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Pa stwa;

8a) ¹⁴⁹⁾ dokumenty za wiadczenia ce co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej w urz dach organów władzy publicznej i wykonywania w Rzeczypospolitej Polskiej wymagaj cych wiedzy prawniczej czynno ci bezpo rednio zwi zanych ze wiadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urz dów;

8b) ¹⁵⁰⁾ dokument za wiadczenia cy o uko czeniu aplikacji legislacyjnej oraz dokumenty za wiadczenia ce co najmniej 4-letni okres zatrudnienia w urz dach organów władzy publicznej lub w pa stwowych jednostkach organizacyjnych w Rzeczypospolitej Polskiej i wykonywania wymagaj cych wiedzy prawniczej czynno ci bezpo rednio zwi zanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporz dze lub aktów prawa miejscowego w tych urz dach lub jednostkach;

9) ¹⁵¹⁾ (uchylony)

10) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin notarialny;

11) ³ zdj cia zgodnie z wymaganiami obwi zuj cymi przy wydawaniu dowodów osobistych.

§ 5. ¹⁵²⁾ Osoby, o których mowa w:

1) § 3 - składaj wniosek najpó niej w terminie 21 dni,

2) § 4 - składaj wniosek najpó niej w terminie 45 dni

- przed dniem rozpocz cia egzaminu notarialnego. Przepisy art. 71d § 4-9 stosuje si odpowiednio.

§ 6. ¹⁵³⁾ Rady izb notarialnych, ka dego roku, w terminie 7 dni od dnia zako czenia aplikacji, przekazuj terytorialnie wła ciwej komisji kwalifikacyjnej oraz Ministrowi Sprawiedliwo ci list osób, które odbyły aplikacj notarialn .

Art. 74b [Opłata za egzamin]

§ 1. ¹⁵⁴⁾ Kandydat uiszcza opłat za egzamin notarialny, która stanowi dochód bud etu pa stwa.

§ 1a. ¹⁵⁵⁾ W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania decyzji odmawiaj cej dopuszczenia do udziału w egzaminie notarialnym albo zło enia nie pó niej ni 14 dni przed terminem egzaminu notarialnego pisemnego o wiadczenia kandydata o odst pieniu od udziału w egzaminie notarialnym, dwie trzecie uiszczonej opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata zło ony przewodnicz cemu komisji w terminie 30 dni od dnia zło enia tego wniosku.

§ 2. Minister Sprawiedliwo ci po zasi gni ciu opinii Krajowej Rady Notarialnej okre la, w drodze rozporz dzenia, wysoko opłaty egzaminacyjnej - nie wy sz ni równowarto minimalnego wynagrodzenia - uwzgl dniaj c konieczno prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu notarialnego.

Art. 74c [Prawo do urlopu naukowego] ¹⁵⁶⁾

§ 1. Pracownikowi przysługuje prawo do urlopu płatnego w wysoko ci 80% wynagrodzenia, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie si do egzaminu notarialnego. Z uprawnienia tego mo na skorzystać tylko raz.

§ 2. Pracownikowi przysługuje zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w egzaminie wst pnym i notarialnym.

Art. 74d [Przebieg egzaminu; cz ci] ¹⁵⁷⁾

§ 1. Pierwsza i druga cz egzaminu notarialnego polegaj na opracowaniu projektów aktów notarialnych na podstawie opisanych przypadków.

§ 2. Trzecia cz egzaminu notarialnego polega na opracowaniu projektu odmowy dokonania czynno ci notarialnej albo uzasadnienia jej dopuszczalno ci albo na opracowaniu projektu czynno ci notarialnej innej ni akt notarialny.

§ 3. Członkowie komisji dokonuj oceny za poszczególne cz ci egzaminu notarialnego z zastosowaniem nast puj cej skali ocen:

1) oceny pozytywne:

- a) celuj ca (6),
- b) bardzo dobra (5),
- c) dobra (4),
- d) dostateczna (3);

2) ocena negatywna - niedostateczna (2).

§ 4. W trakcie egzaminu notarialnego zdaj cy nie mo e posiada urz dze słu cych do przekazu lub odbioru informacji.

§ 5. W trakcie egzaminu notarialnego zdaj cy mo e korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.

§ 6. Przepisy art. 71i § 1, 2 i 4-6 stosuje si odpowiednio.

Art. 74e [Ocena z pracy pisemnej] ¹⁵⁸⁾

§ 1.¹⁵⁹⁾ (uchylony)

§ 2.¹⁶⁰⁾ Oceny rozwi zania ka dego z zada z cz ci egzaminu notarialnego dokonuj niezale nie od siebie dwaj czlonkowie komisji, bior c pod uwag w szczególno ci zachowanie wymogów formalnych, zastosowanie wła ciwych przepisów prawa i umiej tno ich interpretacji, poprawno zaproponowanego przez zdaj cego sposobu rozstrzygni cia problemu.

§ 3. Ka dy z czlonków komisji sprawdzaj cych prac pisemn wystawia ocen cz stkow i sporz dza pisemne uzasadnienie wystawionej oceny cz stkowej i przekazuje je niezwłocznie przewodnicz emu komisji, który zał cza wszystkie uzasadnienia ocen cz stkowych dotycz ce prac zdaj cego do protokołu z przebiegu egzaminu notarialnego.

§ 4.¹⁶¹⁾ Ostateczn ocen z pracy pisemnej z ka dego z zada z cz ci egzaminu notarialnego stanowi rednia ocen cz stkowych przyznanych przez ka dego czlonka komisji sprawdzaj cego prac pisemn , przy czym:

- 1) oceny pozytywne to:
 - a) celuj ca - je eli rednia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 6,00,
 - b) bardzo dobra - je eli rednia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 5,00 lub 5,50,
 - c) dobra - je eli rednia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 4,00 lub 4,50,
 - d) dostateczna - je eli rednia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 3,00 lub 3,50;
- 2) ocena negatywna - niedostateczna - je eli rednia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi 2,00 lub 2,50.

Art. 74f [Wynik pozytywny]¹⁶²⁾

§ 1. Pozytywny wynik z egzaminu notarialnego otrzymuje zdaj cy, który z ka dej cz ci egzaminu notarialnego otrzymał ocen pozytywn .

§ 2.¹⁶³⁾ Komisja podejmuje uchwał o wyniku egzaminu notarialnego wi kszo ci głosów obecnych czlonków. Komisja dor cza zdaj emu uchwał a jej odpis przesyła w terminie 7 dni Ministrowi Sprawiedliwo ci, Prezesowi Krajowej Rady Notarialnej oraz doł cza do akt osobowych zdaj cego.

§ 3. Minister Sprawiedliwo ci publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu, oraz imiona ich rodziców.

Art. 74g [Protokół]¹⁶⁴⁾

§ 1. Z przebiegu egzaminu notarialnego sporz dza si niezwłocznie protokół, który podpisuj czlonkowie komisji uczestnicz cy w egzaminie notarialnym. Czlonkowie komisji mog zgłasza uwagi do protokołu.

§ 2. Dokumentacji zwi zan z przeprowadzeniem egzaminu notarialnego, po jego zako czeniu, przewodnicz cy komisji przekazuje wła ciwej radzie izby notarialnej, z czego sporz dza si protokół. Kopi protokołu z przebiegu egzaminu oraz kopi protokołu z przekazania dokumentacji przewodnicz cy komisji przekazuje Ministrowi Sprawiedliwo ci w terminie 7 dni od dnia sporz dzenia.

Art. 74h [Odwołanie; komisja odwoławcza]¹⁶⁵⁾

§ 1. Od uchwały o wyniku egzaminu notarialnego zdaj emu przysługuje odwołanie do komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwo ci w terminie 14 dni od dnia otrzymania uchwały, o której mowa w art. 74f § 2.

§ 2. Minister Sprawiedliwo ci powołuje, w drodze zarz dzenia, komisj egzaminacyjn II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwo ci, zwan dalej „komisj odwoławcz ”, w składzie 9 czlonków.

§ 2a.¹⁶⁶⁾ W przypadku, kiedy przemawiaj za tym wzgl dy organizacyjne, a w szczególno ci du a liczba odwoła od uchwał o wynikach egzaminu notarialnego, Minister Sprawiedliwo ci mo e powoła wi cej ni jedn komisj odwoławcz do rozpoznania odwoła od uchwał o wynikach danego egzaminu notarialnego, wskazuj c ich wła ciwo terytorialn .

§ 3. Do składu komisji odwoławczej kandydatów na czlonków wskazuj :

- 1) Minister Sprawiedliwo ci - 5 czlonków, spo ród których wyznacza przewodnicz cego,
- 2) Krajowa Rada Notarialna - 4 czlonków

- spo ród osób, których wiedza i do wiadczenie daj r kojmi rzetelnego rozpoznania odwoła .

§ 4. Przewodnicz emu i czlonkom komisji odwoławczej za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie.

§ 5. Przepisy art. 71f § 7, § 11, art. 71g § 1, § 2 pkt 1, 2, 4, 5 i § 3 stosuje si odpowiednio.

§ 6. W przypadku wyga ni cia czlonkostwa w komisji odwoławczej lub odwołania czlonka z komisji odwoławczej, Minister Sprawiedliwo ci niezwłocznie powołuje nowego czlonka komisji odwoławczej. W przypadku czlonka, o którym mowa w § 3 pkt 2, Krajowa Rada Notarialna w terminie okre loneym przez Ministra Sprawiedliwo ci wskazuje nowego kandydata na czlonka komisji odwoławczej.

§ 7. Członek komisji odwoławczej podlega wył czeniu od udziału w post powaniu w sprawie z przyczyn wskazanych w art. 71h § 1. Przepis art. 71h § 2 stosuje si .

§ 8. Czlonkowie komisji odwoławczej przed przyst pieniem do rozpatrywania sprawy składaj pisemne o wiadczenia, i nie pozostaj z osob , której dotyczy sprawa, w stosunku, o którym mowa w art. 71h § 1.

§ 9. Do zada komisji odwoławczej nale y rozpatrywanie odwoła od wyników egzaminu notarialnego.

§ 10.¹⁶⁷⁾ Uchwały s podejmowane wi kszo ci 2/3 głosów w obecno ci co najmniej połowy czlonków komisji odwoławczej.

§ 11. Od uchwały komisji odwoławczej słu y skarga do s du administracyjnego.

§ 12. Do post powania przed komisj odwoławcz stosuje si odpowiednio przepisy Kodeksu post powania administracyjnego.

§ 13. Obsług administracyjno-biurow komisji odwoławczej zapewnia Minister Sprawiedliwo ci.

§ 14. Minister Sprawiedliwo ci okre li, w drodze rozporz dzenia:

- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na czlonków komisji odwoławczej,
 - 2) termin powołania komisji odwoławczej,
 - 3) wysoko wynagrodzenia przewodnicz cego i czlonków komisji odwoławczej, uwzgl dniaj c zakres i nakład ich pracy oraz tryb jego wypłacania,
 - 4) tryb i sposób działania komisji odwoławczej,
 - 5) sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej komisji odwoławczej
- uwzgl dniaj c koniecznie prawidłowego i terminowego rozpoznawania odwoła oraz zapewnienia zachowania bezstronno ci pracy czlonków komisji odwoławczej.

Art. 74i [Mo liwo zdawania w kolejnych latach] ¹⁶⁸⁾W przypadku nieuzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu notarialnego, zdaj cy mo e przyst powa do kolejnych egzaminów notarialnych, z tym e egzamin ten zdaje w cao ci.

Art. 75 [Delegacja ustawowa] ¹⁶⁹⁾Minister Sprawiedliwo ci, po zasi gni ciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, okre li, w drodze rozporz dzenia, organizacj i przebieg aplikacji notarialnej, w tym:

- 1) zadania aplikanta notarialnego i sposób ich wykonywania,
 - 2) termin rozpocz cia i zako czenia zaj seminaryjnych oraz przerwy w ich odbywaniu, a tak e tryb wyznaczenia dodatkowego terminu rozpocz cia zaj seminaryjnych,
 - 3) tryb i sposób organizacji zaj seminaryjnych i praktycznych oraz ich rodzaj,
 - 4) sposób odbywania aplikacji w przypadku aplikanta notarialnego nieb d tego zatrudnionym przez notariusza lub rad izby notarialnej,
 - 5) okres niemo no ci pełnienia przez aplikanta notarialnego jego obowi zków wliczany do okresu aplikacji oraz tryb post powania w przypadku jego przekroczenia, a tak e tryb i sposób usprawiedliwiania braku mo liwo ci pełnienia obowi zków aplikanta notarialnego,
 - 6) tryb, form i sposób przeprowadzenia kolokwium, o którym mowa w art. 71 § 12 oraz skład i tryb powołania komisji przeprowadzaj cej kolokwium
- maj c na wzgl dzie konieczno zapewnienia wła ciwego prowadzenia aplikacji, odpowiedniego poziomu szkolenia aplikantów notarialnych, sprawdzenie praktycznego przygotowania aplikanta notarialnego do samodzielnego wykonywania czynno ci notarialnych, o których mowa w art. 79 pkt 2, 4, 7 i 8, oraz wła ciwego przygotowania do zawodu notariusza, a tak e maj c na uwadze ustawy czas trwania aplikacji oraz bior c pod uwag mo liwo zaistnienia szczególnych sytuacji uniemo liwiaj cych rozpocz cie zaj seminaryjnych w wyznaczonym terminie.

Art. 76 [Zast pca notarialny] ¹⁷⁰⁾

§ 1. Zast pc notarialnym jest osoba, która uzyskała pozytywny wynik z egzaminu notarialnego i zło yła łubowanie.

§ 2. Minister Sprawiedliwo ci niezwłocznie po ustaleniu wyniku egzaminu notarialnego wydaje za wiadczenie o uzyskaniu statusu zast pcy notarialnego, które dor cza zast pcy notarialnemu i prezesowi rady izby notarialnej, wła ciwie według miejsca zamieszkania zast pcy notarialnego, a w wypadku osób, które nie maj miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, prezesowi rady izby notarialnej, o której mowa w art. 74a § 2 zdanie drugie.

§ 3. Na podstawie za wiadczenia, o którym mowa w § 2, prezes rady wła ciwej izby notarialnej odbiera łubowanie, a nast pnie umieszcza zast pc notarialnego w wykazie zast pców notarialnych danej izby. Art. 15 § 1 stosuje si odpowiednio.

§ 4. Rada skre la zast pc notarialnego z wykazu, o którym mowa w § 3:

- 1) na wniosek zast pcy notarialnego;
- 2) z chwil powołania zast pcy notarialnego na stanowisko notariusza;
- 3) w wypadku orzeczenia wobec zast pcy notarialnego kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 78 pkt 2 lit. d.

§ 5. Skre lenie z wykazu zast pców notarialnych skutkuje wyga ni ciem uprawnie zast pcy notarialnego.

§ 6. Minister Sprawiedliwo ci okre li, w drodze rozporz dzenia, wzór za wiadczenia, o którym mowa w § 2, maj c na uwadze potrzeb zamieszczenia wszystkich danych koniecznych do potwierdzenia uprawnie zast pcy notarialnego.

Art. 76a [Zatrudnienie zastepcy notarialnego] ¹⁷¹⁾

§ 1. Zast pca notarialny mo e by zatrudniony w kancelarii notarialnej.

§ 2. Notariusz mo e upowa ni zast pc notarialnego zatrudnionego w swojej kancelarii do wykonywania czynno ci notarialnych w wypadkach innych ni opisane w art. 21 i art. 22. Przepisy art. 22a § 2-4 stosuje si odpowiednio.

Art. 77 [Uprawnienia aplikantów i asesorów] ¹⁷²⁾Aplikanci notarialni i zast pcy notarialni maj prawo uczestniczy w walnych zgromadzeniach notariuszy izby notarialnej; mog oni zabiera głos w obradach, jednak e bez prawa składania wniosków i brania udziału w głosowaniu.

Art. 78 [Odpowiedzialno dyscyplinarna] ¹⁷³⁾Do aplikantów notarialnych i zast pców notarialnych stosuje si przepisy art. 18 i art. 19 oraz przepisy o odpowiedzialno ci dyscyplinarnej notariuszy z nast puj cymi zmianami:

- 1) aplikant notarialny odpowiada dyscyplinarnie równie za niewypełnianie ustawowych obowi zków aplikanta notarialnego, o których mowa w art. 72c;
- 2) karami dyscyplinarnymi s :
 - a) upomnienie,
 - b) nagana,
 - c) kara pieni na do wysoko ci okre lonej w art. 51 § 1 pkt 3,
 - d) skre lenie z wykazu zast pców notarialnych,
 - e) skre lenie z listy aplikantów notarialnych;
- 3) skazany na kar nagany nie mo e by powołany na notariusza w terminie roku od daty uprawomocnienia si orzeczenia, a skazany na kar pieni n nie mo e by równie w ci gu tego okresu wyznaczony do zast powania notariusza.

Art. 78a [Skre lenie z listy aplikantów notarialnych] ¹⁷⁴⁾

§ 1. Rada izby notarialnej skre la aplikanta notarialnego z listy aplikantów notarialnych, je eli aplikant notarialny:

- 1) zrezygnował z odbywania aplikacji notarialnej;
- 2) został uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowi zków aplikanta notarialnego;
- 3) został prawomocnie skazany za umy lne przest pstwo lub umy lne przest pstwo skarbowe;
- 4) został ubezwłasnowolniony cz ciowo b d całkowicie;
- 5) nie uko czył, bez usprawiedliwionej przyczyny, aplikacji notarialnej w terminie, o którym mowa w art. 72 § 1.

§ 2. Rada izby notarialnej mo e skre li aplikanta notarialnego z listy aplikantów notarialnych, je eli został prawomocnie skazany za nieumy lne przest pstwo lub nieumy lne przest pstwo skarbowe.

§ 3. Skre lenie aplikanta notarialnego z listy aplikantów notarialnych z przyczyn, o których mowa w § 1 pkt 5 oraz § 2, nast puje po uprzednim wysłuchaniu aplikanta notarialnego, chyba e nie jest to mo liwe.

§ 4. Od uchwały rady izby notarialnej w sprawie skreślenia z listy aplikantów notarialnych, służy odwołanie do Krajowej Rady Notarialnej w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.

§ 5. Od uchwały Krajowej Rady Notarialnej w sprawie skreślenia z listy aplikantów notarialnych służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

Dział II. Czynności notarialne.

Rozdział 1. Przepisy ogólne.

Art. 79 [Rodzaje czynności] Notariusz dokonuje następujących czynności:

- 1) sporządza akty notarialne;
- 1a) sporządza akty po wiadczeniu dziedziczenia;
- 2) sporządza po wiadczeniu;
- 3) doręcza o wiadczenia;
- 4) spisuje protokoły;
- 5) sporządza protesty weksli i czeków;
- 6) ¹⁷⁵⁾ przyjmuje na przechowanie pieniądze, papiery wartościowe, dokumenty, dane na informatycznym nośniku danych, o którym mowa w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
- 7) sporządza wypisy, odpisy i wyciągi dokumentów;
- 8) sporządza, na żądanie stron, projekty aktów, o wiadczenia i innych dokumentów;
- 9) sporządza inne czynności wynikające z odrębnych przepisów.

Art. 80 [Sposób dokonywania]

§ 1. Akty i dokumenty powinny być sporządzone przez notariusza w sposób zrozumiały i przejrzysty.

§ 2. Przy dokonywaniu czynności notarialnych notariusz jest obowiązany czuwać nad należytym zabezpieczeniem praw i słusznymi interesami stron oraz innych osób, dla których czynność ta może powodować skutki prawne.

§ 3. Notariusz jest obowiązany udzielać stronom niezbędnych wyjaśnień dotyczących dokonywanej czynności notarialnej.

§ 4. Notariusz może sprostować protokołem niedokładności, błędnie pisarskie, rachunkowe lub inne oczywiste omyłki. Do protokołu nie stosuje się przepisów art. 5, art. 92 § 1 pkt 4-8 i art. 94 § 1.

Art. 81 [Odmowa] Notariusz odmówi dokonania czynności notarialnej sprzecznej z prawem.

Art. 82 [Pouczenie; uzasadnienie odmowy] Osoba, której odmówiono dokonania czynności notarialnej, należy pouczyć o prawie i trybie zaskarżenia odmowy, a na jej piśmie żądanie doręczyć w terminie tygodnia uzasadnienie odmowy.

Art. 83 [Zaskarżenie]

§ 1. Na odmowę dokonania czynności notarialnej osoba zainteresowana może wnieść, w terminie tygodnia, zażalenie do sądu wojewódzkiego³⁵⁾ właściwego ze względu na siedzibę kancelarii notarialnej. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem notariusza, który jest obowiązany ustosunkować się do zażalenia w terminie tygodnia i wraz z zażaleniem przedstawić swoje stanowisko sądowi. Sąd rozpoznaje zażalenie na rozprawie, stosując przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

§ 2. Notariusz może, jeżeli uzna zażalenie za słuszne, dokonać czynności notarialnej; w tym przypadku nie nadaje zażaleniu dalszego biegu.

Art. 84 [Bliscy notariusza]

§ 1. Notariuszowi nie wolno dokonywać czynności notarialnych, które dotyczą:

- 1) samego notariusza;
- 2) jego małżonka;
- 3) krewnych lub powinowatych notariusza w linii prostej bez ograniczenia stopnia, a w linii bocznej krewnych i powinowatych do trzeciego stopnia włącznie;
- 4) osób związanych z notariuszem z tytułu przysposobienia, opieki, kuratel lub podobnych w bliskim z nim stosunku.

§ 2. Zakaz przewidziany w § 1 stosuje się również wobec zastępcy notariusza.

§ 3. Ograniczenia wymienione w § 1 i 2 trwają także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

Rozdział 2. Tryb dokonywania czynności notarialnych.

Art. 85 [Stwierdzenie to samo ci]

§ 1. Przy dokonywaniu czynności notarialnej notariusz jest obowiązany stwierdzić to samo osóbk biorących udział w czynności.

§ 2. Stwierdzenie powinno nastąpić na podstawie prawem przewidzianych dokumentów, a w braku takich dokumentów - w sposób wyłączeniowy wszelkie wątpliwości co do określenia to samo ci osoby biorącej udział w czynności notarialnej.

§ 3. Sposób stwierdzenia to samo ci notariusz określi w sporządzonym dokumencie.

Art. 86 [Zdolność strony] Notariuszowi nie wolno dokonywać czynności notarialnej, jeżeli powoła się w wątpliwość, czy strona czynności notarialnej ma zdolność do czynności prawnych.

Art. 87 [Dojście do wiadomości; wiadkowie]

§ 1. Jeżeli osoba biorąca udział w czynnościach:

1) nie zna języka polskiego i do czynności nie jest dołączony przekład na inny znany tej osobie język, notariusz powinien przetłumaczyć akt lub inny dokument osobie tej albo przy pomocy tłumacza; przepis art. 2 § 3 stosuje się;

2) jest głucha lub głuchoniema, notariusz jest obowiązany przekonać się, że treść czynności jest jej dokładnie znana i zrozumiała, z tym że notariusz może przywołać do czynności biegłego;

3) jest niewidoma, głucha, niema lub głuchoniema, notariusz na życzenie takiej osoby powinien przywołać do czynności wskazaną przez nią zaufaną osobę; o powyższym notariusz powinien uprzedzić osoby zainteresowane;

4) nie umie lub nie może pisać, powinna na dokumencie złożyć tuszowy odcisk palca; obok tego odcisku za inną osobą wpisze imię i nazwisko osoby nieumiejącej lub niemogącej pisać, umieszczając swój podpis;

5) może złożyć podpis jedynie w alfabecie nieznanym notariuszowi, należy stwierdzić, że jest to podpis tej osoby.

§ 2. O zachowaniu warunków przewidzianych w § 1 pkt 2 i 3, a także o sposobie stwierdzenia okoliczności, o których mowa w § 1, bieżąco informuje notariusz lub tuszowego odcisku - notariusz czyni stosowne wzmianki w treści sporządzonego dokumentu.

§ 3. Nie może być wiadczeniem czynności notarialnej osoba będąca z zawierającymi czynności lub z osobami, na których rzecz czynność jest dokonywana, w takim stosunku, który nie pozwala notariuszowi w jej imieniu ani na jej rzecz dokonać czynności.

Art. 88 [Podpis] Podpisy na aktach notarialnych i po wiadczonych dokumentach składane w obecności notariusza. Jeżeli podpis na po wiadczonym dokumencie był złożony nie w obecności notariusza, osoba, która podpisała, powinna uznać przed notariuszem złożony podpis za własnoręczny. Okoliczności notariusz zaznacza w sporządzonym dokumencie.

Art. 89 [Odpowiedzialność za wynagrodzenie]

§ 1. Strony czynności notarialnej odpowiadają solidarnie za wynagrodzenie należne notariuszowi.

§ 2. Notariusz wymienia na każdym sporządzonym dokumencie wysoko pobranego wynagrodzenia, podatków i innych opłat, powołując podstawy prawne.

Art. 90 [Przechowywanie dokumentów]

§ 1. ¹⁷⁶⁾ Dokumenty obejmujące dokonane czynności notarialne notariusz przekazuje na przechowanie do archiwum ksiąg wieczystych właściwego sądu rejonowego po upływie 10 lat od ich sporządzenia lub z chwilą zaprzestania prowadzenia działalności kancelarii.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określa warunki przekazywania na przechowanie dokumentów, o których mowa w § 1, oraz sposób prowadzenia ksiąg notarialnych, czynienia wzmianek o wydaniu wypisów, odpisów, wyciągów i innych dokumentów.

Rozdział 3. Akty notarialne.

Art. 91 [Postanowienia ogólne] Notariusz sporządza akt notarialny, jeżeli wymaga tego przepis prawa lub taka jest wola stron.

Art. 92 [Treść]

§ 1. Akt notarialny powinien zawierać:

1) dzień, miesiąc i rok sporządzenia aktu, a w razie potrzeby lub na żądanie strony - godzin i minut rozpoczęcia i podpisania aktu;

2) miejsce sporządzenia aktu;

3) ¹⁷⁷⁾ imię, nazwisko i siedzibę kancelarii notariusza, a jeżeli akt sporządza osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych - nadto imię i nazwisko tej osoby;

4) imiona, nazwiska, imiona rodziców i miejsce zamieszkania osób fizycznych, nazwy i siedziby osób prawnych lub innych podmiotów biorących udział w akcie, imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania osób działających w imieniu osób prawnych, ich przedstawicieli lub pełnomocników, a także innych osób obecnych przy sporządzeniu aktu;

5) o wiadczenia stron, z powołaniem się w razie potrzeby na okazane przy akcie dokumenty;

6) stwierdzenie, na żądanie stron, faktów i istotnych okoliczności, które zaszyły przy spisaniu aktu;

7) stwierdzenie, że akt został odczytany, przyjęty i podpisany;

8) podpisy biorących udział w akcie oraz osób obecnych przy sporządzeniu aktu;

9) podpis notariusza.

§ 2. Jeżeli w akcie bierze udział osoba, która nie umie lub nie może pisać, notariusz stwierdza, że osoba ta aktu nie podpisała, i podaje, z jakich powodów.

§ 3. Jeżeli akt notarialny dotyczy czynności prawnej, akt ten powinien zawierać treści istotne dla tej czynności. Ponadto akt notarialny powinien zawierać inne stwierdzenia, których potrzeba umieszczenia w akcie wynika z niniejszej ustawy, z przepisów szczególnych albo z woli stron.

§ 4. Jeżeli akt notarialny w swej treści zawiera przeniesienie, zmianę lub zrzeczenie się prawa ujawnionego w księdze wieczystej albo ustanowienie prawa podlegającego ujawnieniu w księdze wieczystej, bieżąco obejmuje czynność przenosząc własność nieruchomości, chociażby dla tej nieruchomości nie była prowadzona księga wieczysta, notariusz sporządza akt notarialny jest obowiązany zamieścić w tym akcie wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej, zawierający wszystkie dane wymagane przepisami Kodeksu postępowania cywilnego. Notariusz jest obowiązany przesłać z urzędu sędziemu właściwemu do prowadzenia ksiąg wieczystych wypis aktu notarialnego zawierający wniosek o wpis do księgi wieczystej wraz z dokumentami stanowiącymi podstawę wpisu, w terminie trzech dni od sporządzenia aktu.

§ 5. (uchylony)

§ 6. Jeżeli akt notarialny w swej treści zawiera przeniesienie własności nieruchomości dokonane przez osobę, na rzecz której zostało przekształcone prawo użytkownika wieczystego w prawo własności nieruchomości na podstawie art. 1 ust. 1, 2 albo ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkownika wieczystego w prawo własności nieruchomości (Dz.U. Nr 175, poz. 1459 oraz z 2007 r. Nr 191, poz. 1371), przed

upływem 5 lat, licząc od dnia przekształcenia, notariusz, który sporządził ten akt, jest obowiązany przesłać z urzędu jego wypis organowi, który wydał decyzję o przekształceniu.

Art. 93 [Oznakowanie arkuszy] Jeżeli akt notarialny jest sporządzony na dwóch lub więcej arkuszach, to arkusze te powinny być ponumerowane, parafowane i połączone.

Art. 94 [Odczytanie i poprawienie]

§ 1. Akt notarialny przed podpisaniem powinien być odczytany przez notariusza lub przez inną osobę w jego obecności. Przy odczytaniu aktu notariusz powinien się przekonać, że osoby biorące udział w czynności dokładnie rozumieją treść oraz znaczenie aktu, a akt jest zgodny z ich wolą. Na danię powinny być odczytane również załączniki do aktu.

§ 2. Wszelkie wywabiania i wyskrobywania są niedopuszczalne; wolne miejsca powinny być przekreślone, a poprawki należy omówić na końcu aktu przed złożeniem podpisu przez osoby biorące udział w czynności lub przed złożeniem podpisu przez notariusza, jeżeli poprawka dotyczy aktu niepodpisywanego przez strony. Zbędne wyrazy albo ich części powinny być przekreślone w ten sposób, aby można było odczytać, a przekreślenia te należy na końcu aktu omówić przed złożeniem podpisów. Przekreślenia nieomówione uważa się za niedokonane.

Art. 95 [Przechowywanie] Oryginały aktów notarialnych nie mogą być wydawane poza miejsce ich przechowywania.

Rozdział 3a. Akty po wiadczenia dziedziczenia.

Art. 95a [Podstawa sporządzenia aktu] Notariusz sporządza akt po wiadczenia dziedziczenia ustawowego lub testamentowego, z wyłączeniem dziedziczenia na podstawie testamentów szczególnych.

Art. 95b [Protokół dziedziczenia, uczestnicy]¹⁷⁸⁾ Przed sporządzeniem aktu po wiadczenia dziedziczenia notariusz spisuje protokół dziedziczenia przy udziale wszystkich osób, które mogą wchodzić w rachubę jako spadkobiercy ustawowi i testamentowi, a także osób, na których rzecz spadkodawca uczynił zapisy windykacyjne.

Art. 95c [Zawartość protokołu]

§ 1. Przystępując do spisania protokołu dziedziczenia notariusz poucza osoby biorące udział w spisaniu protokołu o obowiązku ujawnienia wszelkich okoliczności objętych treścią protokołu oraz o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych oświadczeń.

§ 2. W protokole dziedziczenia zamieszcza się w szczególności:

- 1) zgodne danię po wiadczenia dziedziczenia złożone przez osoby biorące udział w spisaniu protokołu;
- 2) o wiadczenia o istnieniu lub nieistnieniu osób, które wyłączałyby znanych spadkobierców od dziedziczenia lub dziedziczyłyby wraz z nimi;
- 3) o wiadczenia o znanych testamentach spadkodawcy lub braku takich testamentów;
- 4) o wiadczenia, że w odniesieniu do spadku nie zostało uprzednio wydane postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku i nie toczy się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku ani nie został sporządzony akt po wiadczenia dziedziczenia;
- 5) o wiadczenia, czy w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne oraz który spośród spadkobierców powołanych do spadku z ustawy odpowiada warunkom przewidzianym do dziedziczenia gospodarstwa rolnego;
- 6) o wiadczenia, czy spadkodawca w chwili śmierci był cudzoziemcem lub, nie posiadając żadnego obywatelstwa, nie zamieszkiwał w Rzeczypospolitej Polskiej albo w skład spadku wchodziły prawa rzeczowe lub posiadanie nieruchomości położonej za granicą;
- 7)¹⁷⁹⁾ o wiadczenia, czy były składane o wiadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku lub zapisu windykacyjnego, czy zostało wydane orzeczenie dotyczące niegodności spadkobiercy lub osoby, na której rzecz został uczyniony zapis windykacyjny, oraz czy były zawierane umowy z przyszłym spadkodawcą w przedmiocie zrzeczenia się dziedziczenia po nim;
- 8) wzmianek o pouczeniu przez notariusza o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

§ 3.¹⁸⁰⁾ Jeżeli od dnia otwarcia spadku nie upłynęło sześć miesięcy, w protokole dziedziczenia należy zamieścić o wiadczenia spadkobierców o prostym przyjęciu spadku lub przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza albo o odrzuceniu spadku, chyba że o wiadczenia tej treści zostały już przez spadkobierców uprzednio złożone. W takim przypadku należy zamieścić wzmianki o dacie, miejscu i treści złożonych przez poszczególnych spadkobierców oświadczeń. Przepisy te stosuje się także do oświadczeń osób, na których rzecz spadkodawca uczynił zapisy windykacyjne.

§ 4. Do protokołu dziedziczenia notariusz załącza:

- 1) odpis aktu zgonu spadkodawcy;
- 2) odpisy aktów stanu cywilnego osób powołanych do spadku z ustawy;
- 3) inne dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie praw do spadku.

Art. 95d [Otwarcie i ogłoszenie testamentu] W razie złożenia testamentu notariusz dokonuje jego otwarcia i ogłoszenia, chyba że otwarcie i ogłoszenie testamentu już nastąpiło. Z otwarcia i ogłoszenia testamentu sporządza się protokół.

Art. 95e [Akt po wiadczenia dziedziczenia; odmowa sporządzenia]

§ 1.¹⁸¹⁾ Po spisaniu protokołu dziedziczenia notariusz sporządza akt po wiadczenia dziedziczenia, jeżeli nie ma wątpliwości co do osoby spadkobiercy i wysokości udziałów w spadku, a w przypadku gdy spadkodawca uczynił zapis windykacyjny, co do osoby, na której rzecz spadkodawca uczynił zapis windykacyjny i przedmiotu zapisu.

§ 2. Notariusz odmawia sporządzenia aktu po wiadczenia dziedziczenia, jeżeli:

- 1) w stosunku do spadku został już uprzednio sporządzony akt po wiadczenia dziedziczenia lub wydane postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku;
- 2)¹⁸²⁾ w toku sporządzenia protokołu dziedziczenia ujawni się okoliczności wskazujące, że przy jego sporządzeniu nie były obecne wszystkie osoby, które mogą wchodzić w rachubę jako spadkobiercy ustawowi lub

testamentowi, lub te osoby, na których rzecz spadkodawca uczynił zapisy windykacyjne, albo istnieją lub istniały testamenty, które nie zostały otwarte lub ogłoszone;

3) wskutek braku małżonka spadkodawcy i krewnych powołanych do dziedziczenia z ustawy spadek przypada, jako spadkobiercy ustawowemu, gminie albo Skarbowi Państwa;

4) spadkodawca w chwili śmierci był cudzoziemcem lub, nie posiadając żadnego obywatelstwa, nie zamieszkiwał w Rzeczypospolitej Polskiej albo w skład spadku wchodziły prawa rzeczowe lub posiadanie nieruchomości położonej za granicą.

Art. 95f [Akt po wiadczeniu; forma i treść]

§ 1. Akt po wiadczeniu dziedziczenia powinien zawierać:

1) dzień, miesiąc i rok oraz miejsce sporządzenia aktu;

2) ¹⁸³⁾ imię, nazwisko i siedzibę kancelarii notariusza, a jeżeli akt sporządziła osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych - nadto imię i nazwisko tej osoby;

3) imię i nazwisko spadkodawcy, imiona jego rodziców oraz jego numer PESEL;

4) datę i miejsce zgonu spadkodawcy oraz jego ostatnie miejsce zamieszkania;

5) wskazanie spadkobierców, którym spadek przypadł - imiona, nazwiska i imiona rodziców oraz datę i miejsce urodzenia osób fizycznych, a w przypadku osób prawnych - nazwę i siedzibę;

6) tytuł powołania do spadku i wysokość udziałów w spadku wraz ze wskazaniem w razie dziedziczenia ustawowego, czy spadkobierca był małżonkiem spadkodawcy, czy jego krewnym i w jakim stopniu, a w razie dziedziczenia testamentowego wraz z określeniem formy testamentu;

7) wskazanie spadkobierców dziedziczących gospodarstwo rolne podlegające dziedziczeniu z ustawy oraz ich udziały w nim;

7a) ¹⁸⁴⁾ wskazanie osób, na których rzecz spadkodawca uczynił zapisy windykacyjne, oraz przedmiotów tych zapisów, chyba że osoby te nie chcą lub nie mogą być zapisobiercami;

8) powołanie protokołu otwarcia i ogłoszenia testamentu;

9) podpisy wszystkich biorących udział w spisaniu protokołu dziedziczenia;

10) podpis notariusza;

11) adnotacja o dokonaniu rejestracji zgodnie z art. 95i.

§ 2. Przepisy art. 92 § 2 i art. 93-94 stosuje się odpowiednio.

Art. 95g [Adnotacja na protokole] Na protokole dziedziczenia zamieszcza się adnotację o sporządzeniu aktu po wiadczeniu dziedziczenia.

Art. 95h [Wpis do rejestru aktów po wiadczeniu]

§ 1. Notariusz niezwłocznie po sporządzeniu aktu po wiadczeniu dziedziczenia dokonuje jego wpisu do rejestru aktów po wiadczeniu dziedziczenia przez wprowadzenie, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego danych, o których mowa w § 2 pkt 3-6. Notariusz opatruje wpis bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

§ 2. Rejestr aktów po wiadczeniu dziedziczenia obejmuje:

1) numer wynikający z kolejności wpisu;

2) dzień, miesiąc i rok oraz godzinę i minutę dokonania wpisu;

3) dzień, miesiąc i rok oraz miejsce sporządzenia aktu po wiadczeniu dziedziczenia;

4) ¹⁸⁵⁾ imię, nazwisko i siedzibę kancelarii notariusza, a jeżeli akt po wiadczeniu dziedziczenia sporządziła

osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych - nadto imię i nazwisko tej osoby;

5) imię i nazwisko spadkodawcy, imiona jego rodziców oraz jego numer PESEL;

6) datę i miejsce zgonu spadkodawcy oraz jego ostatnie miejsce zamieszkania.

§ 3. Z chwilą dokonania wpisu w rejestrze notariusz otrzymuje, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, zawiadomienie o zarejestrowaniu oraz możliwość uzyskania potwierdzenia zarejestrowania aktu po wiadczeniu dziedziczenia ze wskazaniem numeru wynikającego z kolejności wpisu. W tym samym trybie notariusz uzyskuje zawiadomienie o niezarejestrowaniu aktu po wiadczeniu dziedziczenia.

§ 4. Adnotacja o zarejestrowaniu umieszcza się na akcie po wiadczeniu dziedziczenia, wskazując numer wynikający z kolejności wpisu a także dzień, miesiąc i rok oraz godzinę i minutę dokonania wpisu.

§ 5. Zarejestrowanie nie następuje, jeżeli w stosunku do danego spadku został już uprzednio zarejestrowany akt po wiadczeniu dziedziczenia.

Art. 95i [System informatyczny do prowadzenia rejestru]

§ 1. Krajowa Rada Notarialna utworzy system informatyczny do prowadzenia rejestru aktów po wiadczeniu dziedziczenia oraz zapewni notariuszom dostęp do tego systemu w celu dokonywania wpisów, dostęp do danych z rejestru oraz ochronę tych danych przed nieuprawnionym dostępem. Podpis elektroniczny weryfikowany przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu, zapewnia notariuszowi dostęp do rejestru.

§ 2. Krajowa Rada Notarialna udostępni w sieciach informatycznych, a w szczególności na swojej stronie internetowej, informacje o zarejestrowanych aktach po wiadczeniu dziedziczenia obejmujące dane, o których mowa w art. 95h § 2.

Art. 95j [Skutki prawne zarejestrowanego aktu] Zarejestrowany akt po wiadczeniu dziedziczenia ma skutki prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

Art. 95k [Uchylenie aktu po wiadczeniu; procedura]

§ 1. W przypadku uchylenia aktu po wiadczeniu dziedziczenia, notariusz czyni o tym wzmiankę na akcie po wiadczeniu dziedziczenia oraz niezwłocznie informuje o tym Krajową Radę Notarialną.

§ 2. Prezes Krajowej Rady Notarialnej niezwłocznie poleca wykreślenie z rejestru uchylonego aktu po wiadczeniu dziedziczenia.

Art. 95l [Akt uzupełniający] ¹⁸⁶⁾ Jeżeli w akcie po wiadczeniu dziedziczenia nie wskazano spadkobierców dziedziczących gospodarstwo rolne lub osób, na których rzecz spadkodawca uczynił zapisy windykacyjne, notariusz sporządza w tym przedmiocie akt uzupełniający, stosując odpowiednio przepisy niniejszego rozdziału.

Art. 95m [Zakaz wydawania oryginałów aktów] Oryginały aktów po wiadczeniu dziedziczenia nie mogą być wydawane poza miejsce ich przechowywania.

Art. 95n [Wypis zarejestrowanego aktu]

§ 1. Do zarejestrowanych aktów po wiadzczenia dziedziczenia stosuje si odpowiednio przepisy rozdziału 9.

§ 2. Notariusz na danie s du, prokuratora, izby skarbowej oraz urz du skarbowego przesyła wypis zarejestrowanego aktu po wiadzczenia dziedziczenia.

§ 3. Wypis zarejestrowanego aktu po wiadzczenia dziedziczenia mo e by wydany ponadto osobie, która wyka e istnienie interesu prawnego. Art. 83 stosuje si odpowiednio.

Art. 95o [Wyłączenie stosowania] Przepisów art. 95c § 2 pkt 5, art. 95f § 1 pkt 7 i art. 95l nie stosuje si do spadków otwartych po dniu 13 lutego 2001 r.

Art. 95p [Okre lenia ustawowe] Ilekro w przepisach odr bnych jest mowa o postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku, nale y rozumie przez to równie zarejestrowany akt po wiadzczenia dziedziczenia. Je eli ustawa wyznacza pocz tek lub koniec biegu terminu na dzie uprawomocnienia si postanowienia s du o stwierdzeniu nabycia spadku, nale y rozumie przez to równie dzie zarejestrowania aktu po wiadzczenia dziedziczenia.

Rozdział 4. Po wiadzczenia.

Art. 96 [Przedmiot] Notariusz po wiadzcza:

- 1) własnor czno podpisu;
- 2) zgodnie odpisu, wyci gu lub kopii z okazanym dokumentem;
- 3) dat okazania dokumentu;
- 4) pozostawanie osoby przy yciu lub w okre lonym miejscu.

Art. 97 [Tre] Ka de po wiadzczenie powinno zawiera dat i oznaczenie miejsca jego sporz dzenia, na danie - równie godzin dokonania czynno ci, oznaczenie kancelarii, podpis notariusza i jego piecz .

Art. 98 [Stwierdzenie zgodno ci] Notariusz stwierdza zgodnie odpisu, wyci gu lub kopii z okazanym dokumentem. Je eli okazany dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki, uszkodzenia), notariusz stwierdza to w po wiadzczeniu.

Art. 99 [Po wiadzczenie daty]

§ 1. Notariusz po wiadzcza na okazanym mu dokumencie dat , a na danie stron tak e godzin i minut okazania tego dokumentu.

§ 2. W po wiadzczeniu notariusz wymienia imi , nazwisko i miejsce zamieszkania osoby, która dokument okazała.

Art. 100 [Po wiadzczenie o yciu] Pozostawanie przy yciu lub w okre lonym miejscu danej osoby po wiadzcza notariusz w razie stawiennictwa tej osoby w kancelarii notariusza albo w razie przekonania si o tym fakcie przez notariusza poza kancelari . Notariusz w po wiadzczeniu ustala to samo tej osoby oraz okre la dzie , godzin i minut stwierdzenia pozostawania osoby przy yciu lub w okre lonym miejscu.

Art. 101 [Upowa nienie] Minister Sprawiedliwo ci mo e, w drodze rozporz dzenia, upowa ni organy samorz du terytorialnego i banki maj ce swoj siedzib w miejscowo ciach, w których nie ma kancelarii notarialnej, do sporz dzania niektórych po wiadzcze dokonywanych przez notariusza.

Rozdział 5. Dor czanie o wiadzcze .

Art. 102 [Sposób]

§ 1. Na danie strony notariusz dor cza na pi mie jej o wiadzczenie, mog ce mie skutki prawne, wskazanej przez ni stronie przeciwnej.

§ 2. daj cy dor czenia wnosi ustnie do protokołu, wr cza lub przesyła notariuszowi podpisan przez siebie tre o wiadzczenia.

§ 3. Dor czenie o wiadzczenia nast puje w miejscu wskazanym, przy odpowiednim zastosowaniu przepisów Kodeksu post powania cywilnego dotycz cych dor czania pism procesowych.

§ 4. Z dokonanej czynno ci notariusz spisuje protokół. Je eli strona przeciwna poda ustnie do protokołu odpowied lub wr czy pisemn odpowied i o wiadczy, e protokół podpisze, notariusz zamieszcza odpowied w protokole.

§ 5. Notariusz wydaje po wiadzczenie dor czenia o wiadzczenia, w którym zamieszcza odpowied , je eli była udzielona w sposób okre lony w § 4.

§ 6. Na wyra ne danie osoby, daj cej dor czenia o wiadzczenia, notariusz mo e równie dokona dor czenia listem poleconym. W tym przypadku w protokole zamieszcza si tre dor czonego o wiadzczenia i wzmiank o przesłaniu go listem poleconym.

Art. 103 [Dor czenie przez pracowników] Dor czenia notariusz mo e dokonywa przez zatrudnionych w kancelarii pracowników.

Rozdział 6. Protokoły.

Art. 104 [Przedmiot; forma]

§ 1. Notariusz spisuje protokoły walnych zgromadzeń organizacji społecznych, stowarzyszeń, spółdzielni, spółek i innych osób prawnych w przypadkach prawem przewidzianych.

§ 2. Jeżeli statut osoby prawnej, o której mowa w § 1, lub przepis szczególny nie stanowi inaczej, protokół podpisuje przewodniczący zgromadzenia i notariusz.

§ 3. Notariusz spisuje również protokoły, w tym protokoły dziedziczenia, w celu stwierdzenia przebiegu pewnych czynności i zdarzeń wywołujących skutki prawne, a w szczególności dotyczy one stawiennictwa stron i złożonych przez nie oświadczeń, a także - na danię strony stawiającej - niestawiennictwa strony drugiej.

§ 4. Protokoły spisuje się w formie aktu notarialnego.

Rozdział 7. Protesty.

Art. 105 Przy sporządzaniu protestów weksli i czeków notariusz stosuje przepisy prawa właściwe dla tych czynności.

Rozdział 8. Przyjmowanie na przechowanie.

Art. 106 [Dokumenty] ¹⁸⁷⁾

§ 1. Notariusz przyjmuje na przechowanie wszelkiego rodzaju dokumenty, także w kopertach zamkniętych.

§ 2. Notariusz przyjmuje na przechowanie informatyczny nośnik danych, o którym mowa w art. 79 pkt 6, zabezpieczony w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z jego treścią.

§ 3. W przypadku złożenia na przechowanie w kopercie zamkniętej dokumentu lub informatycznego nośnika danych, o którym mowa w art. 79 pkt 6, zabezpieczonego w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z jego treścią, koperta lub zabezpieczenie powinno być zaopatrzone w podpis składającego.

§ 4. Do informatycznego nośnika danych, o którym mowa w art. 79 pkt 6, stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 5 ust. 2c ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673, z późn. zm.¹⁸⁸⁾).

Art. 107 [Protokół przyjęcia] ¹⁸⁹⁾

§ 1. Z przyjęcia dokumentu na przechowanie notariusz spisuje protokół, w którym wymienia datę przyjęcia, ustala to samo osoby składające dokument oraz wskazuje, komu i pod jakimi warunkami dokument będzie jego odpis ma być wydany. Dokument przyjęty na przechowanie wydaje się osobie wymienionej w protokole lub jej następcy prawnemu.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do informatycznego nośnika danych, o którym mowa w art. 106.

Art. 108 [Papiery wartościowe, pieniądze]

§ 1. Notariusz w związku z dokonywanym w jego kancelarii czynności ma prawo przyjęcia na przechowanie, w celu wydania ich osobie wskazanej przy złożeniu lub jej następcy prawnemu, papiery wartościowe albo pieniądze w walucie polskiej lub obcej. Dla udokumentowania tych czynności notariusz prowadzi specjalne konto bankowe.

§ 2. Z przyjęcia depozytu notariusz spisuje protokół, w którym wymienia datę przyjęcia, ustala to samo osoby składające, datę jego wydania oraz imię, nazwisko i miejsce zamieszkania osoby odbierającej depozyt. Wydanie depozytu następuje za pokwitowaniem.

Rozdział 9. Wypisy, odpisy i wyciągi oraz przechowywanie aktów notarialnych.

Art. 109 [Moc wypisu] Wypis ma moc prawną oryginału.

Art. 109a [Wypis aktu sprostowanego] Wypisy aktu notarialnego sprostowanego protokołem zgodnie z art. 80 § 4 wydaje się z uwzględnieniem treści sprostowania.

Art. 110 [Uprawnieni do uzyskania]

§ 1. Wypisy aktu notarialnego wydaje się stronom aktu lub osobom, dla których zastrzeżono w akcie prawo otrzymania wypisu, a także ich następcom prawnym.

§ 2. Za zgodą stron lub na podstawie prawomocnego postanowienia sądu wojewódzkiego³⁵⁾, w którego okręgu znajduje się kancelaria notariusza, wypis aktu notarialnego może być wydany także innym osobom. Sąd orzeka w tym przedmiocie w trybie postępowania nieprocesowego, po wysłuchaniu stron aktu notarialnego, jeżeli stawi się na wezwanie. Postanowienie sądu wojewódzkiego³⁵⁾ nie podlega zaskarżeniu.

§ 3. W nagłówku wypisu aktu zaznacza się, że wydany dokument jest wypisem. Wypis powinien być dosłownym powtórzeniem oryginału, jednak poprawki i przekreślenia znajdujących się w oryginale należy zamieszczać w wypisie. Na końcu wypisu zaznacza się, komu i kiedy wypis wydano. Wypis podpisuje notariusz i opatruje pieczęcią. Wypisy mający być niżej jeden arkusz powinny być ponumerowane, połączony, parafowany i spojony pieczęcią.

Art. 111 [Informacje i dokumenty]

§ 1. Informacje pisemne i inne dokumenty wydaje się osobom, na których danię zostały dokonane czynności notarialne; jeżeli z treści stosunku prawnego to wynika, wydaje się je stronie, której czynność notarialna dotyczy.

§ 2. Notariusz w przypadkach prawem przewidzianych przesyła swoim i innym organom państwowym informacje pisemne o sporządzonych dokumentach i wypisy tych dokumentów.

§ 3. Informacji ustnych o dokonanych czynnościach notariusz może jedynie udzielić instytucjom i osobom, które mają prawo otrzymać wypisy dokumentów stwierdzających te czynności.

Art. 112 [Wyciągi i odpisy]

§ 1. Do wydawania wyci gów i odpisów stosuje si te same zasady, na jakich wydaje si wypisy.

§ 2. Przepis art. 110 § 3 stosuje si odpowiednio do wyci gów i odpisów.

- 1) Art. 1 § 2 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 2) Art. 10 § 3 zmieniony ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 3) Art. 11 pkt 1 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 4) Art. 11 pkt 1a dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 5) Art. 11 pkt 4 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 6) Art. 11 pkt 5 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 7) Art. 11 pkt 6 uchylony ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 8) Art. 12 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w ycie 25.03.2009 r.
- 9) Art. 12 § 1 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 10) Art. 12 § 2 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 11) Art. 12 § 2a dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 12) Art. 12 § 3 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 13) Art. 12 § 4 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 14) Art. 13 w brzmieniu ustawy z dnia 25.03.2011 r. (Dz.U. Nr 106, poz. 622), która wchodzi w ycie 1.07.2011 r.
- 15) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2007 r. Nr 83, poz. 561, Nr 85, poz. 571, Nr 115, poz. 789, Nr 165, poz. 1171 i Nr 176, poz. 1242, z 2009 r. Nr 178, poz. 1375, z 2010 r. Nr 79, poz. 522, Nr 96, poz. 620, Nr 127, poz. 857, Nr 155, poz. 1036 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 76, poz. 408, Nr 84, poz. 455 i Nr 89, poz. 514.
- 16) Art. 13a dodany ustaw z dnia 25.03.2011 r. (Dz.U. Nr 106, poz. 622), która wchodzi w ycie 1.07.2011 r.
- 17) Art. 15 § 1 w brzmieniu ustawy z dnia 5.08.2010 r. (Dz.U. Nr 182, poz. 1228), która wchodzi w ycie 2.01.2011 r.
- 18) Art. 16 § 1 pkt 2 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 19) Art. 16 § 1 pkt 5 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 20) Art. 16 § 1 pkt 6 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 21) Art. 16 § 3 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 22) Art. 16 § 3a dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 23) Art. 18 § 4 w brzmieniu ustawy z dnia 25.06.2009 r. (Dz.U. Nr 166, poz. 1317), która wchodzi w ycie 22.10.2009 r.
- 24) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2004 r. Nr 62, poz. 577, Nr 96, poz. 959 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 180, poz. 1109 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 165, poz. 1316 i Nr 166, poz. 1317.
- 25) Art. 21 § 1 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 26) Art. 21 § 3 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 27) Art. 21 § 4 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 28) Art. 22 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 29) Art. 22a dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 30) Art. 35 pkt 1 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 31) Art. 35 pkt 2 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 32) Art. 35 pkt 6 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 33) Art. 37 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 34) Art. 40 § 2 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 35) Obecnie: s dów okr gowych, stosownie do art. 4 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju s dów powszechnych (Dz.U. Nr 160, poz. 1064), która weszła w ycie z dniem 1.01.1999 r.
- 35) Obecnie: s dów okr gowych, stosownie do art. 4 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju s dów powszechnych (Dz.U. Nr 160, poz. 1064), która weszła w ycie z dniem 1.01.1999 r.
- 35) Obecnie: s dów okr gowych, stosownie do art. 4 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju s dów powszechnych (Dz.U. Nr 160, poz. 1064), która weszła w ycie z dniem 1.01.1999 r.
- 36) Art. 44 § 2 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 37) Art. 44 § 2a dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 38) Art. 44 § 2b dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 39) Art. 44 § 2c dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 40) Art. 44 § 3 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 41) Art. 50 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.

- 42) Art. 57 w brzmieniu ustawy z dnia 25.02.2011 r. (Dz.U. Nr 87, poz. 483), która wchodzi w życie 11.05.2011 r.
- 43) Art. 57 § 4 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 44) Tytuł rozdziału 7 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 45) Art. 71 § 1 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 46) Art. 71 § 2 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 47) Art. 71 § 3 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 48) Art. 71 § 6 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 49) Art. 71 § 7 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 50) Art. 71 § 8 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 51) Art. 71 § 9 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 52) Art. 71 § 10 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 53) Art. 71 § 11 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 54) Art. 71 § 12 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 55) Art. 71 § 13 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 56) Art. 71a § 1 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 57) Art. 71a § 3 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 58) Art. 71a § 4 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 59) Art. 71a § 5 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 60) Art. 71b w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 61) Art. 71c w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 62) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 132, poz. 1110.
- 63) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2008 r. Nr 171, poz. 1058, Nr 220, poz. 1420 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 101.
- 64) Art. 71d § 1 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 65) Art. 71d § 1 zdanie wstępne w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w życie 23.08.2013 r.
- 66) Art. 71d § 2 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 67) Art. 71d § 2 pkt 4 w brzmieniu ustawy z dnia 25.03.2011 r. (Dz.U. Nr 106, poz. 622), która wchodzi w życie 1.07.2011 r.
- 68) Art. 71d § 2 pkt 5 uchylony ustaw z dnia 25.03.2011 r. (Dz.U. Nr 106, poz. 622), która wchodzi w życie 1.07.2011 r.
- 69) Art. 71d § 2a w brzmieniu ustawy z dnia 25.03.2011 r. (Dz.U. Nr 106, poz. 622), która wchodzi w życie 1.07.2011 r.
- 70) Art. 71d § 3 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 71) Art. 71d ust. 4 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 72) Art. 71d § 5 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 73) Art. 71d ust. 6 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 74) Art. 71d ust. 7 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 75) Art. 71d ust. 8 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 76) Art. 71d ust. 9 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 77) Art. 71e § 1 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 78) Art. 71e § 1a dodany ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 79) Art. 71e ust. 2 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 80) Art. 71f ust. 1 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 81) Art. 71f § 2 zdanie wstępne zmienione ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 29.03.2009 r.
- 82) Art. 71f § 4 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 83) Art. 71f § 4a dodany ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 84) Art. 71f ust. 5 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 85) Art. 71f ust. 6 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 86) Art. 71f § 7 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 87) Art. 71f § 8 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 88) Art. 71f ust. 9 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 89) Art. 71f ust. 10 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 90) Art. 71f ust. 11 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 91) Art. 71f § 12 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 92) Art. 71g ust. 1 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 93) Art. 71g § 2 zdanie wstępne zmienione ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.
- 94) Art. 71g § 2 pkt 2 zmieniony ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w życie 25.03.2009 r.

- 150) Art. 74a § 4 pkt 8b dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 151) Art. 74a § 4 pkt 9 uchylony ustaw z dnia 25.03.2011 r. (Dz.U. Nr 106, poz. 622), która wchodzi w ycie 1.07.2011 r.
- 152) Art. 74a § 5 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w ycie 25.03.2009 r.
- 153) Art. 74a § 6 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w ycie 25.03.2009 r.
- 154) Art. 74b § 1 w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w ycie 25.03.2009 r.
- 155) Art. 74b § 1a dodany ustaw z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w ycie 25.03.2009 r.
- 156) Art. 74c w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 157) Art. 74d w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 158) Art. 74e w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w ycie 25.03.2009 r.
- 159) Art. 74e § 1 uchylony ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 160) Art. 74e § 2 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 161) Art. 74e § 4 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 162) Art. 74f w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w ycie 25.03.2009 r.
- 163) Art. 74f § 2 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 164) Art. 74g w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w ycie 25.03.2009 r.
- 165) Art. 74h w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w ycie 25.03.2009 r.
- 166) Art. 74h § 2a dodany ustaw z dnia 10.06.2011 r. (Dz.U. Nr 142, poz. 830), która wchodzi w ycie 23.07.2011 r.
- 167) Art. 74h § 10 w brzmieniu ustawy z dnia 10.06.2011 r. (Dz.U. Nr 142, poz. 830), która wchodzi w ycie 23.07.2011 r.
- 168) Art. 74i w brzmieniu ustawy z dnia 20.02.2009 r. (Dz.U. Nr 37, poz. 286), która wchodzi w ycie 25.03.2009 r.
- 169) Art. 75 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 170) Art. 76 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 171) Art. 76a dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 172) Art. 77 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 173) Art. 78 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 174) Art. 78a dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 175) Art. 79 pkt 6 w brzmieniu ustawy z dnia 25.03.2011 r. (Dz.U. Nr 106, poz. 622), która wchodzi w ycie 1.07.2011 r.
- 35) Obecnie: s dów okr gowych, stosownie do art. 4 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju s dów powszechnych (Dz.U. Nr 160, poz. 1064), która weszła w ycie z dniem 1.01.1999 r.
- 176) Art. 90 § 1 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 177) Art. 92 § 1 pkt 3 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 178) Art. 95b w brzmieniu ustawy z dnia 18.03.2011 r. (Dz.U. Nr 85, poz. 458), która wchodzi w ycie 23.10.2011 r.
- 179) Art. 95c § 2 pkt 7 w brzmieniu ustawy z dnia 18.03.2011 r. (Dz.U. Nr 85, poz. 458), która wchodzi w ycie 23.10.2011 r.
- 180) Art. 95c § 3 w brzmieniu ustawy z dnia 18.03.2011 r. (Dz.U. Nr 85, poz. 458), która wchodzi w ycie 23.10.2011 r.
- 181) Art. 95e § 1 w brzmieniu ustawy z dnia 18.03.2011 r. (Dz.U. Nr 85, poz. 458), która wchodzi w ycie 23.10.2011 r.
- 182) Art. 95e § 2 pkt 2 w brzmieniu ustawy z dnia 18.03.2011 r. (Dz.U. Nr 85, poz. 458), która wchodzi w ycie 23.10.2011 r.
- 183) Art. 95f § 1 pkt 2 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 184) Art. 95f § 1 pkt 7a dodany ustaw z dnia 18.03.2011 r. (Dz.U. Nr 85, poz. 458), która wchodzi w ycie 23.10.2011 r.
- 185) Art. 95h § 2 pkt 4 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 23.08.2013 r.
- 186) Art. 95l w brzmieniu ustawy z dnia 18.03.2011 r. (Dz.U. Nr 85, poz. 458), która wchodzi w ycie 23.10.2011 r.
- 187) Art. 106 w brzmieniu ustawy z dnia 25.03.2011 r. (Dz.U. Nr 106, poz. 622), która wchodzi w ycie 1.07.2011 r.
- 188) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 39, poz. 307 i Nr 166, poz. 1317 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 47, poz. 278 i Nr 182, poz. 1228.
- 189) Art. 107 oznaczenie § 1 i § 2 dodane ustaw z dnia 25.03.2011 r. (Dz.U. Nr 106, poz. 622), która wchodzi w ycie 1.07.2011 r.
- 35) Obecnie: s dów okr gowych, stosownie do art. 4 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju s dów powszechnych (Dz.U. Nr 160, poz. 1064), która weszła w ycie z dniem 1.01.1999 r.
- 35) Obecnie: s dów okr gowych, stosownie do art. 4 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju s dów powszechnych (Dz.U. Nr 160, poz. 1064), która weszła w ycie z dniem 1.01.1999 r.